

ŠALEŠKI RUDAR

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VELENJE

CASOPIS JE IZHAJAL KOT »RUDAR«.
GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA RUDNIKA
LIGNITA VELENJE. — OD 1. MAJA 1965 DALJE
GA IZDAJA OBČINSKI ODBOR SZDL VELENJE.

GLAVNI IN ODGOVORNI UREDNIK
LJUBAN NARAFS
TEHNIČNI UREDNIK IVAN FIJAVZ

10. november 1966 — LETO II. ST. 19 (37)

CENA 30 NOVIH PAR ALI 30 STARIH DIN
POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

ZVEZO KOMUNISTOV V OBČINI PRILAGODITI PRAKSI IN POTREBAM

RAZPRAVO NA ZADNJI SEJI OBČINSKEGA KOMITEJA ZKS SO ČLANI POSVETILI NADALJNJEMU RAZVOJU ORGANIZACIJE V VELENJSKI OBČINI. USTANOVILI SO POSEBNO KOMISIJO, KI BO DALJ ČASA DELALA TER ANALIZIRALA PREDLOGE IN STATISKA KOMUNISTOV O TEM, KAKŠNA NAJ BO ORGANIZACIJA DELA ZVEZE KOMUNISTOV V NAŠI OBČINI.

Že sedaj je več predlogov, kako bi izboljšali delo komunistov v velenjski občini. Predvsem ugotavljajo, da takšna organizacija dela, kot je sedaj, ni najboljša. Premalo je stikov med osnovnimi organizacijami in občinskim komitejem. Slabost sedanjega nači-

na dela je tudi v tem, ker je po navadi prihajala iniciativa v glavnem le od enega organa. Tudi delo komisij, je po mnenju mnogih komunistov, nerešeno. Vprašanja, ki jih obravnavajo komisije pri občinskem komiteju ZKS, obravnavajo hkrati že tudi dru-

god. Zato delo le ponavljajo. Menili so, da mora imeti občinski komitej uspešne komisije, ki bodo znale proučiti intenzivno politično delo in zagotoviti učinkovito akcijsko sposobnost občinskega komiteja.

Nekatere osnovne organizacije v velenjski občini menijo, da ne morejo dovolj vplivati na višje organe, ker sedanja organizacija dela to ne dopušča. V rudniku lignita ugotavljajo, da sedanja struktura ne odgovarja nalogam, ker so njihovi člani preveč razdrobljeni in se izgublajo v svojem delu. Na šoštanjskem področju izražajo komunisti, zlasti prosvetni delavci, da bi radi obravnavali širše družbeno-politične probleme. Vendar jim sedanja organizacija dela to povsem ne dopušča. Želijo, da bi se komunisti določenega področja večkrat skupaj sestali. Podobne pomanjkljivosti ugotavljajo komunisti tudi v drugih krajih velenjske občine.

Vse izražene pripombe komunistov so postavile pred člane občinskega komiteja zahtevo, da prilagodijo forme občinske organizacije ZKS potrebam vsakdanje prakse. Zato so tudi na zadnji seji imenovali posebno komisijo za organizacijo in razvoj dela komunistov v velenjski občini. V to komisijo so imenovali: Kristla Hrastela za predsednika in za člane: Franja Kluna, Janeza Miklavčiča, Jožeta Aljaža, Mirana Topolovca, Kristo Vahovo in Toneta Kugoniča. Komisija bo takoj začela delati in na podlagi številnih predlogov izluščila sprejemljivejše oblike dela, da bo lahko občinski komitej takoj vključil vse komuniste pri reševanju mnogih političnih in družbenih nalog. Domenili so se tudi, da bo novoustanovljena komisija za organizacijo in razvoj ZK v velenjski občini že na eni od prihodnjih sej občinskega komiteja poročala o predlogih in ugotovitvah.

Na tej seji so člani občinskega komiteja na lastno željo razrešili dolžnosti političnega sekretarja Iva Jamnikarja. Tovariš Jamnikar je to funkcijo opravljal že več mesecev poleg službene dolžnosti direktorja rudarskega šolskega centra. Smatra pa, da mora spričo odgovornosti in obsežnosti dela, biti politični sekretar občinskega komiteja profesionalni politični delavec. Člani občinskega komiteja so bili istega mnenja in so ga zaradi tega razrešili. Soglasno so izvolili za novega političnega sekretarja KRISTIANA HRATELA, sedanjega sekretarja občinskega komiteja ZKS Velenje.

PRIPRAVE NA SKUPSCINSKE VOLITVE

Intenzivna politična aktivnost

Smo neposredno pred pripravami na volitve polovice članov vseh skupščin. Te bodo v času intenzivne politične aktivnosti delovnih ljudi pri demokratizaciji odnosov v družbi, premagovanju odpora proti samoupravljanju in odpravljanju birokratskih ovir v našem socialističnem razvoju. V tem smislu politično pripravljene in izvršene volitve odbornikov in poslancev, bodo same po sebi značajan faktor pri ustvarjanju samoupravnih pravic delovnih ljudi in pri demokratizaciji družbenih odnosov.

Politična osnova volilnih priprav je dosledno izvajanje sklepov šestega kongresa SZDLJ in četrtega plenuma CK ZKJ, ki so prinesli odločilni politični poraz birokratizmu in dali nov impetuz razvoju samoupravljanja delovnih ljudi in neposredne socialistične demokracije. Odprli so takšne procese v družbeno-ekonomskih odnosih, ki omogočajo, da delovni ljudje popolneje upravljajo z družbeno proizvodnjo, razdelitvijo dohodka in z vsemi ostalimi družbenimi dogajalnji. Razpravljanje o aktualnih družbeno-ekonomskih problemih v času predvolilnih priprav, bo doprineslo jasnejšo utrditev nalog skupščin in neposredno vključitev delovnih ljudi v izgradnjo politike našega nadaljnjega razvoja, v skladu z njihovim materialnim, političnim in družbenim interesom, da se bo neposredno upravljanje in dvig osebnega ter splošnega standarda hitreje in uspešneje uredničevalo.

Razvoj in krepitev demokratičnih odnosov in sistem samoupravljanja se opirata na aktivnost delovnih ljudi, ki so politično obsodili sledove birokratizma, nacionalizma in kršitve enotnosti delovnih ljudi. S tem niso odstranjene vse negativne korenine, ki se nahajajo še v dovolj močnih ostankih etatizma in centralističnega upravljanja z akumuliranimi sredstvi v družbeno-političnih skupnostih in dohodkom delov-

nih ljudi v delovnih organizacijah. Z razvijanjem samoupravnega demokratičnega sistema v komuni in v širših družbeno-političnih skupnostih, temu razvoju morajo doprinesiti svoj delež tudi prihodnje volitve odbornikov in poslancev, se mora eliminirati v največji možni meri etatistično razpolaganje z družbenimi sredstvi in posekati materialne korenine birokratizmu. Ko bodo delovni ljudje v polni meri razpolagali s svojim dohodkom, oziroma, ko bodo imeli odločilni vpliv na del dohodka, ki se nujno mora družbeno usmerjati, bo znatno manj možnosti za pojave birokratizma in nacionalizma, borba proti njim pa bo lažja.

Priprave na volitve so v pogojih, ko so doseženi pomembni rezultati pri izvajanju reformnih nalog. Gospodarsko gibanje je stabilnejše. Delovne organizacije pa so krenile na novo pot, da z lastnimi močmi, delitvijo dela in medsebojnim združevanjem sredstev za poslovanje in razširjeno reprodukcijo, rešujejo probleme proizvodnje, modernizacije, rekonstrukcije, specializacije in podobno. Vedno večji so rezultati pri razvijanju samoupravnih demokratičnih odnosov. Isčejo se poti, da principi delitve po rezultatih dela dobijo polno življenjsko vsebino na ta način, da o delitvi dohodka odločajo v delovnih enotah s polnim sodelovanjem vsi delovni ljudje.

Priprave na volitve polovice sestave skupščin so prilika, da se analizirajo aktualni problemi našega družbeno-ekonomskega razvoja in da stopimo na pot hitrejšega reševanja. Ta aktivnost mora sloneti na zadovoljivih političnih pogojih, ko delovni ljudje neposredno vplivajo na tok družbenega razvoja. Napredek v razvoju samoupravljanja in demokratizaciji odnosov v družbi se bo odrazil tudi v stopnji demokratičnosti volitev in v tem, kakšna bo neposredna vloga delovnega človeka v celotnem volilnem procesu.

MEDNARODNA GASILSKA OLIMPIADA

Srebro iz Karlovca

PIONIRJI INDUSTRIJSKEGA GASILSKEGA DRUŠTVA RUDNIKA LIGNITA VELENJE SO DOBILI SREBRNO OLIMPIJSKO MEDALJO — ZASTOPNIKI VSEH GASILSKIH DRUŠTEV IZ OBČINE VELENJE SO BILI OPAZOVALCI NA GASILSKI OLIMPIADI V KARLOVCU.

Na mednarodni gasilski olimpiadi, ki je bila letos v Karlovcu, je sodelovalo gasilstvo iz petnajstih držav. Iz naše občine je bilo prisotnih 46 članov, zastopnikov vseh gasilskih društev, ki so sodelovali kot opazovalci. Desetina pionirjev industrijskega gasilskega društva rudnika lignita Velenje, ki jo je vodil mladinski referent Milan Pirc, pa je v Karlovcu nastopila kot tekmovalna desetina in se pomerila z 22 — pionirskimi tekmovalnimi desetinami.

Trud, ki ga je vložil mladinski referent pri učenju desetine, ni bil zaman, saj so pionirji dosegli šesto mesto in dobili srebrno olimpijsko medaljo. Poleg tega pa je vsak posameznik še dobil olimpijsko gasil-

sko značko, diplomo in usnjeno aktovko.

Dosežen uspeh pionirske desetine iz rudnika lignita Velenje naj bo vzpodbuda ostalim društvom v velenjski občini, da se še bolj intenzivno posvetijo vzgoji in vključevanju mladih v gasilske vrste. Mladina je naša bodočnost, ki bo nase prevzela in s tem nagradila tudi trud starejših, ki urijo in vzgajajo gasilski naraščaj, v skrbi za varnost pred požari in elementarnimi nevarnostmi.

Samoupravni organi rudnika lignita Velenje so omogočili pionirjem in članstvu sodelovanje na mednarodni gasilski olimpiadi. Za njihovo vsestransko razumevanje jim gre vse priznanje in zahvala.

M. V.

Spremenjen delovni čas na podružnici zavoda za socialno zavarovanje v Velenju

Po sklepu sveta delovne skupnosti Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Ravne na Koroškem, podružnica Velenje, se od 1. 11. 1966 dalje na podružnici zavoda v Velenju uvajajo uradne ure za stranke vsako sredo od 7. do 12. ure in od 14. do 17. ure.

Do sedaj so bile uradne ure za stranke 3 dni v tednu. Tako organiziran način poslovanja je zaradi vse večjega števila občanov, ki se obračajo na socialno zavarovanje za pomoč in pojasnila, silno otežkočal kontinuirano delo organa; postopek uveljavljanja pravic občanov pa se je zaradi tega po nepotrebnem zavlačeval.

S priključitvijo podružnice Velenje h Komunalni skupnosti Ravne na Koroškem, z nastalimi spremembami v sistemu socialnega zavarovanja in z uveljavitvijo novih predpisov na tem področju, so prešle tudi na podružnico zavoda v Velenju nove pristojnosti, večja pooblastila ter težje in odgovornejše naloge. Ta-

ko je prišlo do bistvenih sprememb v obsegu, vsebini in strukturi dela organa, zlasti pri izvajanju zdravstvenega, invalidskega in pokojninskega zavarovanja. Občanom je sedaj omogočeno, da vse invalidske in pokojninske zadeve v celoti urejujejo na podružnici v Velenju in da pri njej uveljavljajo vse ostale pravice s področja socialnega zavarovanja, ki jih imajo po zakonu ali na nje govni podlagi izdanih predpisih.

Občani, vzemite ta ukrep z razumevanjem in prihajajte na socialno zavarovanje v Velenje le ob določenih uradnih urah za stranke. S tem boste veliko prispevali k učinkovitosti poslovanja organa! To pa ne bo v zadovoljstvo samo članom delovne skupnosti zavoda, ampak predvsem v korist hitrejšega in uspešnejšega uveljavljanja vaših pravic.

Delovna skupnost podružnice
KZSZ — Velenje

Asfaltirana cesta Velenje-Dravograd

Predsednik občinske skupščine Slovenj Gradec Franc Razdevšek je 26. oktobra, pred zadružnim domom v Doliču, izročil, s prerezanjem traka, svojemu namenu modernizirano in asfaltirano republiško cesto Velenje—Slovenj Gradec—Dravograd. Na slavnosti v Doliču so bili vsi

predsedniki koroških občinskih skupščin, predsednik naše občinske skupščine Peter Krapež, predstavnik republiškega cestnega sklada in cestnih podjetij iz Celja in Maribora ter drugi.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Na otvoritvi nove ceste v Doliču

In memoriam

Dr. STANE MEDIČ

Prezgodaj je umrl dober človek in human zdravnik, dr. Stane Medič iz Soštanja. Dolga leta je živel med nami. Na tem lepem koščku slovenske zemlje si je ustvaril svoj dom in tukaj bo tudi njegovo poslednje domovanje in počivališče. Od tod bo gledal na vence okolnih hribov, ki jih je tolikokrat prehodil, ko je ob vsakem letnem in dnevnem času izvajal svoje človekoljubno poslanstvo zdravstvenega delavca, ki je vedno pripravljen pomagati človeku v sili.

Ko je zaradi zle usode tudi sam postal potreben zdravniške pomoči, mu le-ta ni mogla prida pomagati. Čeprav mu zadnja leta bolezen ni dopustila, da bi delal v svojem plemenitem poklicu, nekako ne moremo prav verjeti, da se je njegova življenjska pot tako rano iztekla. Pokojni dr. Medič je bil takšna karakterna osebnost in tako značilen član občestva, sredi katerega je živel in deloval, da njegovega svetlega lika ne bomo mogli pozabiti vsi tisti, ki smo ga poznali. Po telesu in duhu velik in pokončen, do kraja odkrit in pošten, včasih na zunanji robat a po srcu mehak, uren pri hoji k bolniku in pri ostalem delu, da ga je bilo težko dohajati, zahteven do sebe in sodelavcev.

Pokojnikova humana, domoljubna in napredna narava se je zlasti pokazala v času najhujše preizkušnje naših narodov. Takoj od začetka okupacije je sodeloval z Osvobodilno fronto, zaradi česar mu je bil tudi priznan status prvoborca. Ze leta 1941 je zdravil bolne in ranjene pripadnike osvobodilnega gibanja, dokler tudi njega ni pregnal okupator s slovenske zemlje. V pregnanstvu se je že zgodaj aktivno vključil v Narodno osvobodilno vojsko, kjer je zelo uspešno deloval kot partizanski zdravnik v divizijski saniteti ter se udeležil vseh težkih bojev sremeske in slavanske fronte. Leta 1945 je bil odlikovan z redom zaslug za narod II. stopnje, pozneje pa z redom dela II. stopnje.

Ko se zaključilo tako bogato, polno in tudi težko življenje, datumi niso več važni. Kljub temu pa moramo omeniti nekaj glavnih življenjskih podatkov pokojnega dr. Staneta Mediča. Rodil se je 20. 1. 1898 v Framu pri Mariboru. Osnovno šolo je obiskoval v rojstnem kraju, gimnazijo v Ljubljani, medicinsko fakulteto v Zagrebu, na Dunaju in v Gradcu, kjer je diplomiral za doktorja vsega zdravilstva 4. aprila 1925. leta. Po zdravniški praksi v mariborski in ljubljanski bolnišnici je v septembru 1927 nastopil službo zdravnika socialnega zavarovanja v Soštanju. Kot tak se ni ukvarjal samo s kurativnim temveč tudi s preventivnim zdravstvom; bil je predsednik protituberkulozne lige, društveni zdravnik telovadnega društva Sokol, vodil je tečajne prve pomoči ter držal predavanja o zdravstvu.

Dne 8. oktobra 1941 ga je okupator aretiral ter odgnal na Borl. Pozneje je bil zaprt tudi v celjskih zaporih. V decembru 1941 je bil s celo svojo družino izgnan na Hrvaško. Tam se je nastanil v slovenski vasi Ceglin, od koder je že v maju leta 1943 odšel v partizane. V partizanski saniteti je opravljal na področju VI. in X. korpusa mnogo važnih funkcij. Gradil in upravljal je partizanske bolnišnice na Papuku, Psunju in Moslovački gori. Nato je bil sanitetni referent divizije, šef sanitete X. kor-

pusa in nazadnje šef vojne sanitete mesta Zagreba. Kot tak je bil demobiliziran v aprilu 1946 v činu rezervnega kapetana. V juniju 1946 je nastopil zopet službo krajevnega zdravnika in zdravnika socialnega zavarovanja v Soštanju.

Ko se je vrnil v svoj Soštanj, ga je čakalo toliko dela, da je moral na sebe povsem pozabiti. Ni bil človek, ki bi se težavam le za korak umaknil, krepko je zavihal rokave in dolga leta sam samcat nosil na svojih ramenih vso težo vodenja celokupne zdravstvene službe obsežnega in težavnega soštanjkega terena, brez prevoznega sredstva, brez oddiha. Ustanovil in uredil je takoj spočetka prostore zdravstvenega doma v Soštanju, pomagal ustanoviti protituberkulozni dispanzer ter ostalo preventivno zdravstveno službo, aktivno pomagal tudi v družbenem udejstvovanju, bil je tudi predsednik sveta za zdravstvo bivšega okraja Soštanj in odbornik skupščine bivše občine Soštanj. Pripadal je tisti generaciji, katere pripadniki so zmagoviti osvobodilni boj takoj nadaljevali v obliki hitre mirmodobne obnove, ko je bilo treba vse začeti znova in s podvojenimi močmi delati v težkih pogojih. Dr. Medič je pri tem izkoristil ves svoj organizacijski dar, bogate strokovne izkušnje, predanost svojemu poklicu in humanost pri delu z bolniki. Ko bi lahko užival plodove svojega delovnega poleta in ko bi lahko v boljših delovnih, kadrovskih in materialnih pogojih oplojeval rezultate svojega neumornega delovanja na zdravstvenem področju, mu je bolezen na višku njegovih moči preprečila, da bi do kraja realiziral vse naloge in načrte, ki si jih je postavil v življenju kot zdravnik in kot človek. Nikdar doslej ni imel časa misliti nase, vso svojo neizčrpano energijo je žrtvoval za druge, toda sedaj tudi sebi ni mogel več pomagati. To se je zgodilo v času, ki je bil kaj malo altruističen za tiste, ki jih je bolezen onemogočila za delo. Ni mu bilo dano, da bi se enakovredno priključil današnjemu pokolenju, ki že živi boljše življenje. Bil pa je med uspešnimi graditelji boljšega življenja.

Kljub železni volji njegov sicer krepak organizem ni vzdržal več vseh naporov, ki mu jih je naložil razgibani čas. Leta 1955 je prvič resneje zbolel in od takrat si ni več povsem opomogel. Stalno pa je še z zanimanjem spremljal vsa dogajanja okrog sebe. Od njegovih 68 let življenja je preživel 30 let kot aktiven zdravnik. Od prihoda v Soštanj pa do njegove smrti je preteklo skoraj 40 let. Rad je imel te kraje in tukajšnje ljudi in udomačil se je tukaj. Poslovl se je od nas tiho in skromno, kakršen je bil tudi v življenju, ne da bi mu bilo usojeno dočakati lep in miren starostni zaton življenja. Ljubil je življenje in preganjal je smrt. Toda kar je lahko dajal drugim, ni mogel dati sebi.

Pokojni dr. Medič je pripadal tisti generaciji ljudskih zdravnikov, ki so mojstrsko obvladali svoj poklic terenskega zdravstvenega delavca in ki so se istočasno brez premišljevanja ter aktivno vključili v izgrajevanje sodobnega ljudskega zdravstva.

Spomin na priljubljenega zdravnika dr. Mediča bo ostal trajen pri vseh naših občanih. Slava njegovemu spominu! I. C.

— žensko kolo neznane znamke, najdeno pri Bifeju v starem Velenju;

— moško kolo STEIER, najdeno pri gostišču »Kavčič« v Saleku;

— moško kolo neznane znamke, najdeno v parku v Velenju;

— žensko kolo ROG, najdeno v parku v Velenju;

— moško kolo ROG—SPORT, najdeno v Velenju, Tomšičeva št. 30 in

— moško kolo ROG, najdeno v parku v Velenju.

Prosimo lastnike teh predmetov, da jih dvignejo pri oddelku za notranje zadeve Skupščine občine Velenje, da so bili na območju mesta in okolice Velenja in Soštanj najdeni spodaj navedeni predmeti:

— moško kolo znamke »ROG«, najdeno na kotalkališču;

— moško kolo neznane znamke, najdeno pri Bifeju v starem Velenju;

Načelnik:
Martin TOVORNIK, I. r.

Teze za pravilnik občinske organizacije

Občinski odbor SZDL Velenje daje v razpravo teze za pravilnik občinske organizacije Socialistične zveze. Teze so prilagojene določilom že sprejetega statuta SZDL Jugoslavije. Občinska organizacija SZDL Velenje prevzema s tem pravilnikom celotni politični program, cilje in smotre Socialistične zveze Jugoslavije in SZDL Slovenije, katerih sestavni del je. Neposredna naloga pravilnika bo torej predvsem, da določi delovne in organizacijske okvire za delovanje vseh organizacij Socialistične zveze v naši občini.

Želimo, da bi vsi občani, zlasti pa tudi krajevne organizacije SZDL, dale pripombe na te teze in jih dostavile občinskemu odboru SZDL Velenje.

Dokončni pravilnik bo sprejela novoizvoljena konferenca občinske organizacije SZDL Velenje, ki jo bodo volile krajevne organizacije v novembru in decembru in se bo sestala januarja 1967.

I. Uvodna določila

1. Občinska organizacija SZDL Velenje je sestavni del SZDL Slovenije in SZDL Jugoslavije. Deluje na področju občine Velenje.

2. Občinska organizacija SZDL je ustanovljena z namenom, da na svojem področju izvršuje osnovne smotre, cilje in naloge, ki jih vsebuje statut SZDL Slovenije in statut SZDL Jugoslavije, zlasti pa, da se zavzema za nadaljno rast neposredne socialistične demokracije, samoupravljanja in demokratičnih družbenih odnosov na vseh področjih javnega življenja v občini Velenje.

3. Občinska organizacija SZDL Velenje je pravna oseba, ima lasten proračun dohodkov in izdatkov in v njegovem okviru samostojno razpolaga s sredstvi in odgovarja za prevzete obveznosti.

4. Vsi organi občinske organizacije SZDL, vključno z organi krajevne organizacije SZDL, so voljeni. Volitve so tajne, če pa se vsi prisotni na konferenci, ki volijo, s tem strinjajo, so lahko tudi javne. Pred volitvami v organe SZDL je potrebno izvesti na demokratičen način postopek javnega kandidiranja.

5. Člani, ki so izvoljeni v organe občinske organizacije SZDL, pa očitno ne izvršujejo dolžnosti, ki so jim s tem dane, se lahko odpokličejo. O odpoklicu glasuje ista konferenca ali organ, ki je člana izvolil.

6. Sklepi so sprejeti, če je zanje glasovalo več kot polovica navzočih članov. Pri volitvah je izvoljen tisti kandidat, ki je dobil največje število glasov. Če je predlagan samo en kandidat, je izvoljen, če je zanj glasovalo dve tretjini navzočih.

II. Članstvo

1. Član SZDL lahko postane vsak občan občine Velenje, ki priznava statut Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije.

2. Občan lahko postane član SZDL v tistem letu, v katerem izpolni 18. leto starosti.

3. Vpis v članstvo izvrši na željo občana krajevna organizacija SZDL tistega območja, v katerem občan stanuje. Vpis izvrši krajevni odbor oziroma od njega pooblaščen osebe (poverjeniki). Ob vpisu se novemu članu izda članska izkaznica.

4. Evidenca članstva vodijo krajevne organizacije oziroma njihovi odbori. Evidenca članstva je javna.

5. Članstvo preneha:

a) na željo člana z izpisom

b) po sklepu konference krajevne organizacije, če član grobo krši pravila statuta SZDL. Tak sklep mora biti v pisni obliki vročen prizadetemu članu, ki lahko zoper njega ugovarja pri občinski konferenci. Sklep občinske konference je dokončen.

6. Člani se izbrisajo iz evidence članstva:

a) ob smrti

b) ob trajni preselitvi v drug kraj

c) če odklonijo plačevanje članarine, vendar krajevna organizacija smatra, da niso podani pogoji za izključitev.

7. Člani SZDL občine Velenje imajo vse pravice in dolžnosti, ki jih določa statut SZDL, zlasti pa:

a) da enakopravno sodelujejo v vseh oblikah dela občinske in krajevne organizacije SZDL ter dajejo pobude in predloge na njeno delo

b) da volijo in smejo biti voljeni v vse organe ali druga delovna telesa v občinski organizaciji SZDL kot tudi v republiški in zvezni organizaciji SZDL

c) da so stalno in čim bolj izbrpno seznanjeni z delom organizacije

SZDL in z delom njenega vodstva ter delo teh vodstev ocenjujejo

č) da plačujejo članarino, ki znaša 20 starih dinarjev ali 0,20 N-din na mesec.

8. Kot član SZDL so lahko, čeprav ne plačujejo članarine:

a) socialno šibke osebe, ki jih plačevanja članarine oprostijo krajevni odbori

b) člani SZDL, ki so na odsluženju kadrovskega roka.

III. Organizacija SZDL v občini

1. Organizacija SZDL občine Velenje zajema vse člane SZDL, ki stalno prebivajo na področju občine Velenje. Člani občinske organizacije lahko postanejo tudi člani, ki sicer stalno prebivajo v drugi občini, vendar delajo na področju občine Velenje, če to želijo in plačujejo članarino krajevni organizaciji, kjer je njihovo delovno mesto.

2. Najvišji organ občinske organizacije SZDL je občinska konferenca SZDL Velenje. Konferenca šteje (skupaj z nadzornim odborom) 75 članov.

Člana občinske konference izvolijo neposredno krajevne organizacije SZDL v občini na svojih krajevnih konferencah. Število članov, ki jih volijo posamezne krajevne konference, se določa načeloma tako, da se na vsakih 200 članov voli en član občinske konference, vendar pa vsaka krajevna konferenca izvoli najmanj dva člana. Pred vsakimi volitvami določi občinska konferenca po predlogu izvršnega odbora v skladu z gornjimi načeli in glede na zadnje ugotovljeno število članstva vsake krajevne organizacije, konkretno število članov, ki jih voli posamezna krajevna konferenca.

3. Občinska konferenca SZDL je kot najvišji organ SZDL v občini upravičena in dolžna:

a) da sprejema pravilnik (statut) občinske organizacije SZDL Velenje

b) sprejema letni program dela občinske organizacije

c) voli člane republiške in zvezne konference SZDL

č) obravnava in sprejema stališča po vseh vprašanjih, ki so bistvenega pomena za življenje in razvoj občine in aktivnost organizacije SZDL

d) obravnava in sklepa o vseh vprašanjih in predlogih, ki jih pred njo postavljajo predstaviška telesa, samoupravni organi in druge družbene organizacije in društva ter člani

e) spremlja, vzpodbuja in usmerja aktivnost in delo krajevnih organizacij SZDL ter jim nudi pomoč pri uresničevanju njihovih nalog

f) organizira in razvija najrazličnejše oblike javnega dogovarjanja s ciljem, da aktivira in pritegne k sodelovanju čim širši krog občanov ter na ta način zagotovi njihov vpliv na vsa dogajanja v občini

g) sprejema in potrjuje letni proračun občinske organizacije

h) občinska konferenca je dolžna, da pred obravnavo važnejših vprašanj organizira o tem javno razpravo med članstvom.

4. Zaradi uspešnejšega opravljanja svojih funkcij se konferenca povezuje s predstavniškimi in samoupravnimi organi ter z družbenopolitičnimi organizacijami, društvi in združenji. Za vsako sejo občinske konference lahko občinska skupščina in vodilni organi občinskih družbenopolitičnih organizacij delegirajo svoje zastopnike, ki enakopravno sodelujejo v delu (z izjemo glasovanja o sklepih).

Na sejo občinske konference se lahko glede na vsebino dnevnega re-

da vabijo zastopniki prizadetih organizacij, samoupravnih organov ali društev in osebe, ki so s tekočo problematiko dnevnega reda, glede na svoje delo, posebej seznanjeni. Vsi vabljeni člani enakopravno sodelujejo v delu občinske konference (z izjemo glasovanja).

5. Mandat članov občinske konference traja dve leti. Občinska konferenca se sestaja po potrebi, vendar najmanj dvakrat na leto. Enkrat na leto je dolžna, da oceni svoje delo, delo svojih organov in sploh aktivnost občinske organizacije in sprejema program dela.

6. Občinska konferenca izvoli izmed svojih članov nadzorni odbor, ki šteje pet članov. Nadzorni odbor ima nalogo, da nadzoruje materialno poslovanje vseh organizacij SZDL v občini. Za svoje delo je odgovoren neposredno članstvu.

7. Občinska konferenca izvoli iz vrst svojih članov predsednika občinske konference, ki je istočasno predsednik njenega izvršnega odbora. Predsednik sklicuje in vodi sejo občinske konference in odgovarja občinski konferenci za delo izvršnega odbora.

Predsednik ne more hkrati opravljati vodilne funkcije v predstavniškem organu občine.

8. Občinska konferenca izvoli iz svojih vrst izvršni odbor, ki šteje (skupaj s predsednikom) najmanj 13 članov. Izvršni odbor izvoli svojega sekretarja, ki je odgovoren za tekoče administrativno poslovanje občinske organizacije SZDL. Mandat članov izvršnega odbora je enak mandatni dobi občinske konference. Posamezni člani so lahko v izvršni odbor izvoljeni največ dve mandatni dobi zaporedoma.

Izvršni odbor organizira in zastavlja svoje delo v skladu s smernicami in programom dela občinske konference, zlasti pa:

a) obravnava in pripravlja gradivo in predloge za seje občinske konference

b) skrbi za izpolnjevanje sklepov občinske konference

c) vsklajuje delo komisij

č) proučuje in daje predloge za izboljšanje delovanja celotne občinske organizacije SZDL

d) med sejami konference spremlja, analizira ter sklepa o tekočih družbenopolitičnih vprašanjih, pri čemer se je dolžan držati sklepov in smernic občinske konference

e) skrbi za redno in tekoče izvajanje plana dohodkov in izdatkov proračuna občinske organizacije SZDL

f) ureja vse zadeve s področja delovnih razmerij uslužbencev občinske organizacije SZDL

g) skrbi za vsklajevanje dela občinske organizacije SZDL z delom SZDL Jugoslavije in SZDL Slovenije in za sodelovanje z drugimi občinskimi organizacijami SZDL

h) organizira na zahtevo članov in na lastno iniciativo javne tribune in druge javne obravnave pomembnih vprašanj in skrbi za to, da se rezultati teh razprav posredujejo pristojnim organom

i) vsklajujejo delo krajevnih organizacij ob akcijah, ki so skupnega pomena za vso občinsko organizacijo.

9. Občinska konferenca izvoli naslednje stalne komisije, ki štejejo najmanj devet članov:

a) volilna komisija

b) organizacijskopolitična komisija

c) komisija za društveno dejavnost.

Predsednik in dva člana vsake komisije se imenujejo iz vrst članov občinske konference. Predsedniki stalnih komisij so po svojem položaju člani izvršnega odbora.

Komisije so specializirana delovna telesa, ki stalno spremljajo problematiko iz svojega delovnega območja ter pripravljajo gradivo in predloge za seje izvršnega odbora in občinske konference.

Točen delokrog in način dela določijo skupno s prizadeto komisijo izvršni odbor.

10. Za analizo in obdelavo posameznega pomembnega vprašanja ter za pripravo ustreznega gradiva lahko imenuje izvršni odbor občinsko komisijo.

Če komisija meni, da je vprašanje, ki ga obravnava, večjega pomena, lahko predlaga izvršnemu odboru, da skliče problemsko konferenco. Problemsko konferenco sestavljajo člani in zastopniki delovnih in drugih organizacij, ki so glede na svoje delo posebej povezani z obravnavano problematiko in zainteresirani za njegovo rešitev.

11. Člani SZDL se povezujejo v okviru občinske ali v okviru krajevne organizacije tudi v drugih oblikah dela občinske ali trajnega značaja,

Socialistična republika Slovenija

SKUPŠČINA OBČINE VELENJE

Oddelak za notranje zadeve

Številka: 21-36/1966

Datum: 15. 10. 1966

RAZGLAS

Po 6. točki navodila o postopku z najdenimi predmeti (Uradni list FLRI, št. 93/49) objavlja oddelak za notranje zadeve Skupščine občine Velenje, da so bili na območju mesta in okolice Velenja in Soštanj najdeni spodaj navedeni predmeti:

— moško kolo znamke »ROG«, najdeno na kotalkališču;

— moško kolo neznane znamke, najdeno pri Bifeju v starem Velenju;

SZDL Velenje STAGNACIJA V PRODAJI LIGNITA

ko so javne tribune, družbeni centri, klubi in sekcije Socialistične zveze, konferenca za družbeno aktivnost žena itd.

Ce so te oblike dela trajnega značaja, izvolijo člani, ki so v njih povezani, predsednika in po potrebi odbor, ki skrbi za njihovo trajno in uspešno delovanje.

IV. Krajevne organizacije

1. Krajevne organizacije Socialistične zveze so osnovne organizacijske enote občinske organizacije SZDL.

Krajevne organizacije se ustanovijo za enega ali več krajev skupaj, oziroma za posamezni predel mesta, o čemer odloča članstvo samostojno.

V krajevni organizaciji so vključeni vsi člani SZDL, ki prebivajo na njenem območju.

2. Najvišji organ krajevne organizacije je krajevna konferenca, ki jo sestavljajo neposredno vsi člani krajevne organizacije. Krajevna konferenca se sestaja po potrebi, vendar najmanj enkrat letno. Takrat obvezno sprejme letni program dela, plan izdatkov in dohodkov in oceni delo krajevnega odbora.

3. Krajevna konferenca izvoli krajevni odbor in predsednika. Predsednik krajevne konference je istočasno predsednik krajevnega odbora. Krajevni odbor izvoli na prvi seji iz svojih vrst sekretarja in blagajnika.

Predsednik krajevne organizacije SZDL ne more biti istočasno predsednik odbora krajevne skupnosti.

Mandat članov krajevne konference traja dve leti.

Krajevni odbor skrbi za izvajanje letnega programa dela in izvrševanje drugih sklepov krajevne konference, pripravlja gradivo in predloge za seje krajevne konference, v času med sejami krajevne konference pa obravnava in odloča o aktualnih družbenopolitičnih vprašanjih ter pobudah in predlogih članov in drugih samoupravnih organov in organizacij.

Krajevni odbor skrbi za izvajanje nalog občinske konference in njenih organov, ki so skupnega pomena za vso občinsko organizacijo.

Krajevni odbor skrbi za pobiranje članarine. Občinska konferenca odloča, kakšen odstotek članarine je dohodek krajevne organizacije. Materialno poslovanje krajevne odbora nadzoruje nadzorni odbor občinske konference.

4. Zaradi čim uspešnejšega delovanja in vsklajevanja dela se krajevni odbor SZDL povezuje s samoupravnimi organi, družbenopolitičnimi organizacijami in društvi, ki delujejo na območju krajevne organizacije. V ta namen lahko vabi njihove predstavnike na svoje seje.

V. Ostala določila

1. Občinska organizacija SZDL ima svoje dohodke, ki so:

- članarina,
- dotacija iz proračuna občine Velenje,
- ostali dohodki.

Del članarine, ki ga določi pristojni organ SZDL Slovenije, se odvaja konferenci SZDL Slovenije. Občinska konferenca odloča, kako se preostala članarina deli med občinsko organizacijo in med krajevne organizacije.

Občinska konferenca določa na predlog Izvršnega odbora z letnim proračunom plan dohodkov in izdatkov. Finančno poslovanje se odvija po navodilih konference SZDL Jugoslavije. Za redno in tekoče izvajanje plana dohodkov in izdatkov skrbi Izvršni odbor, ki predloži občinski konferenci v potrditev zaključni račun.

2. Za boljše informiranje občanov izda občinska konferenca SZDL ob sodelovanju občinske skupščine in delovnih organizacij svoje glasilo.

Glasilo samostojno ureja uredniški odbor, ki ga imenuje Izvršni odbor občinske konference SZDL.

VI. Končna določila

1. V občinsko konferenco volijo krajevne organizacije SZDL, pri volitvah v letu 1966, naslednje število članov:

- Bele vode 2, Cirkovce 2, Družmirje 4, Gorenje 2, Lokovica 2, Podkrajčevce 2, Paka 2, Plešivec 2, Pešje 3, Ravne 2, Skorno — Florjan 2, Salek 3, Skale 3, Sentilj 4, Soštanj 10, Šmartno ob Paki 5, Topolšica 4, Velenje 20, Zavodnje 2.

2. Ta pravilnik stopi v veljavo, ko ga sprejme občinski odbor SZDL in velja od prve seje novoizvoljene občinske konference SZDL, ki ga dokončno sprejme.

Mnogo denarja in truda so vložili velenjski rudarji v perspektivni razvoj rudnika. Mar bodo sedaj na začetku doseženih zavidljivih uspehov ostali prepričani sami sebi? Interes družbe gotovo ni, da bi ostala neizkoriščena sodobna jamska mehanizacija.

Upravni odbor rudnika lignita Velenje je na svoji 10. redni seji obravnaval nezavidljivo in težko situacijo v kateri se je znašlo podjetje v zadnjih mesecih letošnjega leta. Slaba prodaja lignita namreč še bolj otežuje linančno stanje delovne organizacije. Deponija neprodanega premoga je ob koncu meseca oktobra narasla že na blizu 350.000 ton premoga.

Trenutna situacija pa je taka, da ni izgledov za zmanjšanje deponije, temveč nasprotno, po predvidevanjih se bo premog kopičil še naprej. Splošen položaj na področju proizvodnje in prodaje premoga, ki je še v lanskem letu po planiranju zveznega srednjeročnega programa narokoval povečanje proizvodnje premoga zaradi zadostnega preskrbovanja termoelektrarn, se je že v letošnjem letu in posebno v zadnjih mesecih pokazal popolnoma v drugi luči. Premoga je preveč. Lanska zima in letošnja topla jesen pa je vplivala tudi na slabo prodajo za široko potrošnjo. Forsiranje domače

in uvožene nafte in raznih tekočih goriv v gospodarstvu in gospodinjstvu že kažejo svoje negativne posledice v premogovništvu. Pri vsem tem pa so premogovniki prepričani sami sebi, kar močno občutijo tudi v rudniku lignita v Velenju.

Ob primerjanju dosežene proizvodnje so člani upravnega odbora ugotovili, da je bil operativni plan osnovne proizvodnje za mesec oktober izpolnjen le z 90,51 odstotkov ali količinsko 303.700 ton, namesto predvidenih 335.000 ton. Vsi so ugotovili, da pri takšni situaciji, ko premog ne gre v prodajo in ko se kopičijo zaloge lignita v Prelogah, pri Skalah, res ni potrebno tako forsirati proizvodnjo, ki se z naraščanjem deponije samo podražuje.

Že v mesecu oktobru letošnjega leta so se v prodaji lignita precej ostro odrazili momenti, katere je nakazoval že letni pregled pogodbenih zaključkov, kot so nižje pogodbene količine za lignit, posebno oreh, zmanjšano obratovanje termoelektrarn ter spremembe na tržišču premoga, posebno še za široko potrošnjo. Tako so že oktobra meseca vsi

veliki odjemalci v zaostajanju z odjemom lignita. V tem času so na primer industrijska podjetja prevzela le 67,5 odstotkov od pogodbenih količin, trgovska podjetja pa celo samo 35,4 odstotka, se pravi za manj kot polovico pogodbene tonaže, ki je za zadnje trimesečje 1966. leta nižja od ostalih kvartalov.

Ves nastali položaj in razmere na tržišču, so ugotavljali člani upravnega odbora, kažejo na to, da je brezsmiselno v tem obdobju kakorkoli forsirati proizvodnjo premoga, ker se le-ta kopiči okoli separacij in povzroča nepotrebno povečevanje stroškov. Zaradi vsega tega je upravni odbor pri sprejemanju operativnega plana za november 1966 sprejel predlog tehnične službe, po katerem bi se naj v tem mesecu proizvedlo le 273.000 ton lignita, kar je 94,5 odstotkov na osnovi plana ali 15.496 ton manj, izraženo količinsko. S tem v zvezi je bil sprejet tudi sklep, da se zaradi obstoječe situacije ne sprejme nobenega delavca na delo, ter da je potrebno intenzivirati vse sile za zvišanje produktivnosti in za izboljšanje kvalitete lignita.

Člani upravnega odbora so si pri tem tudi resno zastavili vprašanje, ali bo rudnik sam — brez ustreznih ukrepov družbe — lahko premostil to situacijo? Nerazumljivo je na primer dejstvo, da je v času redukcije električnega toka obratovala soštanjska termoelektrarna s 60 ali celo manj MW (pri kapaciteti 135 MW) in to prav zaradi te redukcije, zaradi katere na drugi strani ni obratovalo več tovarn! Brez ustreznega plana energetske potrošnje — in brez tega, da se bomo potem tega tudi držali — ne bo možna realna proizvodnja v premogovnikih. To pa je vprašanje, ki zahteva življenjske pogoje mnogih delovnih rudarskih družin in na katerega ne bo več možen odgovor s splošnimi načeli.

SREČANJE SLOVENSkih PREGNANCEV V SRBIJI

SPET JE ODPELJAL VLAK »BRATSTVA IN ENOTNOSTI« NA KOMEMORACIJO V KRALJEVO IN NA OBISKE V RAZNE KRAJE SRBIJE NEKDANJE SLOVENSKE PREGNANCE • POVSOD SO JIH PRISRČNO IN PRIJATELJSKO SPREJELI.

V sredo, 12. oktobra zvečer je odpeljal vlak »Bratstva in enotnosti« 453 nekdanjih slovenskih pregnancev in družbenopolitičnih delavcev v Kraljevo. Tu so z gostitelji počastili spomin na 6000 nedolžnih rodoljubov, ki so jih okupatorji streljali in ubijali v času od 14. do 24. oktobra 1941. leta. Med potniki v vlaku »Bratstva in enotnosti« so bili tudi Velenjčani in Soštanjčani.

Srbski gostitelji so Slovence nad vse prijetno sprejeli. Ko je pripeljal vlak na železniško postajo v Beograd, je Slovence pričakala delegacija pripravljalnega odbora z dvanajstimi učenkami kraljevske gostinske šole. Med potjo so jih gostili s pristnim srbskim zajtrkom. Dali pa so jim tudi turistični propagandni material, program proslave in prireditev, napotnico za stanovanje in prehrano ter za izlete in ogled raznih podjetij. Vsak udeleženec vlaka »Bratstva in enotnosti« je dobil tudi tedenski lokalni list »Ibarske novine« in list za književnost, umetnost in kulturo »Oktobar«. Dobili pa so tudi plaketo spomenika padlim za svobodo »Kraljevo« 1941—1944.

Vlak »Bratstva in enotnosti« je pripeljal okoli 11. ure na lepo okrašeno železniško postajo v Kraljevo. Tu jih je pričakalo več tisoč Kraljevčanov v vzkliki: »Živelji bratje Slovenci!« in »Živejo bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov!« Sprejem v Kraljevu je bil ganljiv. Cvetje, pozdravi, objemi in poljubi, so bili prizori bratskega sprejema. Sprejeli so jih tako, kot to zmore mati do svojega sina in brat do svojega brata.

Zaigrala je godba na pihala »Angel Besednjak« iz Maribora. Nato pa so skupaj z gostitelji odšli do spomenika in ob njega položili vence slovenskih delegacij.

Pred občinsko skupščino, tja so krenili skupaj s Kraljevčani, jih je pozdravil predsednik občinske skupščine. Zaželel jim je prijetno bivanje v Srbiji.

V imenu potnikov vlaka »Bratstva in enotnosti« pa se je zahvalila za topel sprejem preživela pregnanka iz Slovenije, ki je živelja in se šolala v Srbiji.

Nato so gostje odšli po domovih. Popoldne pa so bili v domu JNA na gledališki predstavi Aleksandra Popovića »Jelena Četković«, ki so jo izvedli člani narodnega gledališča iz Beograda. Zvečer ob 20. uri pa je bilo prijateljsko srečanje gostov in gostiteljev v prostorih občinske skupščine. Tu so se prisrčno pomen-

kovali o dogodkih iz pretekle revolucije in sedanje socialistične graditve.

Predsednik občinske skupščine Kraljevo je na komemorativni seji, ki je bila v petek, 14. oktobra govoril o zgodovinskih dogodkih in delu partijskih organizacij, ki so imele odločilni pomen v borbi proti okupatorju. Zgodovina borb in prizadevanj ljudi tega kraja je neizmerno bogata in slavna. Odbornik Mile Todorčić pa je na tej seji predlagal v imenu 50 odborov, da bi trg pred občinsko skupščino preimenovali v Trg bratstva in enotnosti, dve ulici v središču mesta pa v Mariborsko in Celjsko ulico. Njegov predlog so navzoči soglasno sprejeli.

Po končani seji so Slovenci in Srbi odšli skupaj v dolgem sprevedu po tihih kraljeviških ulicah, okrašenih z zastavami, ki so bile obešene na polovici droga, na skupni grob, nasproti železniške postaje. Tu, na morišču je bila pretresljiva žalna svečanost. Delegacije so polagale vence, svoji ustreljenih cvetje, vmes pa je bilo slišati jokanje in tarnanje. Tuliše so sirene lokomotiv, pokale častne salve, godbe in pevski zbori pa so igrale in peli žalostinke. Kakor pred 25 leti je ostro ropotal vojaški boben in oznanjal smrtne obsodbe. Vse skupaj pa je povezoval recital »Mrtvi govore živim«. Nepregledna množica ljudi je ob vsem tem jokala ob grobu, kjer je zemlja prepojena s krvjo ustreljenih za svobodo.

Srbski gostitelji so goste popeljali v razne kraje, pokazali pa so jim tudi več gospodarskih organizacij. Povsod, kamorkoli so prišli, so jih gostoljubno sprejeli in bogato pogostili.

Obisk Kraljeva in manifestacija bratstva in enotnosti bosta ostali vsem udeležencem letošnjega vlaka »Bratstva in enotnosti« v nepozabnem spominu.

M. V.

NOVA CESTA SKOZI HUDO LUKNJO

Predsednik občinske skupščine Slovenj Gradec Franc Razdevšek izroča svojemu namenu novo cesto.

(Nadaljevanje s 1. strani)

To cesto so urejali postopoma od 1963; leta dalje. Vanjo so vložili preko milijardo starih dinarjev. Sredstva pa so prispevale občinske skupščine Velenje, Slovenj Gradec, Ravne na Koroskem, Dravograd in Radlje, okrajni in republiški cestni sklad ter delovne organizacije koroške regije. Republiški cestni sklad in občina Velenje sta prispevala za odsek od Hude luknje do Velenja 240 milijonov starih dinarjev.

Nova cesta je najhitrejša zveza s sosednjo Avstrijo. Občane koroške regije pa bo hitreje povezala z Ljubljano in drugimi kraji Slovenije. Po-

membna bo tudi za razvoj turističnega gospodarstva. Zdaj, ko imamo modernizirano cesto skoro do obmejnega bloka Vič, je naloga turističnih in gostinskih organizacij, da ustrezno propagirajo možnosti turizma v Saleški dolini in s tem privabijo k nam tuje goste. Čeprav je že konec turistične sezone, lahko opazimo, da se je z otvoritvijo ceste skozi Hudo luknjo, že močno povečal turistični promet.

Na celotni trasi od Velenja do Dravograda bodo morali asfaltirati le še 90 metrov cestišča pri Hudi luknji in 500 metrov ceste pri Bukovski vasi.

Dopisujte
in oglašujte
V
NAŠ LIST!

...dogodki doma

Zvezna konferenca SZDL Jugoslavije je na drugi seji 1. novembra sprejela sklepe o družbenopolitični aktivnosti pri volitvah predstavniških teles. V tem dokumentu je poudarjeno, da bo predvillna dejavnost potekala v času, ko se delovni ljudje še posebej prizadevajo za razvoj neposredne socialistične demokracije na vseh področjih življenja.

Ta aktivnost pa bo dobila svoj popoln politični pomen, če bomo široko dogovarjanje o kandidiranju in izvolitvi ljudi povežali s proučevanjem notranjega razvoja naše države in njene mednarodne politike.

V dokumentu nadalje piše, da so sklepi četrte seje CK ZKJ razbilili iluzije o popolni enotnosti vseh družbenih vprašanj. Te iluzije je birokratizem, ki se je skrival in deloval za hrbti delovnih ljudi, gojil in podpiral. Zato so sklepi brionskega plenuma močno razmahili družbeno akcijo delovnih ljudi pri njihovih prizadevanjih in v boju za hitrejši razvoj socialističnih odnosov.

Cas pred volitvami bomo morali izkoristiti v tem smislu, da bomo prikazali odgovorno nalogo skupščin kot organov oblasti in samoupravljanja in bodoče naloge tako zastavili, da bodo skupščine še popolneje izražale interese družbe in delovnih ljudi.

SZDL se bo skupaj z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami pri politični aktivnosti pred volitvami leta 1967 in pri kandidiranju odbornikov in poslancev zavzemala, da bi kandidirali in izvolili ljudi, ki so si v javnosti pridobili ugled s svojo dosledno aktivnostjo pri prizadevanju našega socialističnega sistema. Potegovala se bo za ljudi, ki ne bodo

Dosedanji družbeni razvoj je omogočil, da se je lahko uveljavilo veliko sposobnih ljudi v vseh slojih strukture v naši družbi. Zato se bo SZDL zavzemala, da kandidira večje število ljudi, ki doslej niso bili poslanci in odborniki. Zavzemala se bo tudi za dosledno spoštovanje volje volivcev pri določanju števila kandidatov za eno odborniško ali poslansko mesto.

V dokumentu zvezne konference SZDLJ tudi piše, da je poprejšnje predlaganje kandidatov zelo pomemben del volilnega procesa. Kandidate je treba predlagati povsod, kjer se združujejo občani in člani družbenopolitičnih organizacij. Dokument svetuje tudi obliko, ki naj bi pripomogla uskladiti stališča o poprej predlaganih kandidatih za zvezne in republiške poslance. V ta namen naj bi socialistična zveza organizirala sestanke v volilnih enotah. Tu naj bi sodelovali predstavniki vseh zborov, na katerih so se občani neposredno dogovorili o merilih in predlagali kandidate.

Kot je rečeno v dokumentu, se socialistična zveza tudi zavezuje, da bo ustvarila takšne razmere, da bodo občani čim boljše obveščeni o vseh vprašanjih, ki zadevajo volitve predstavniških teles.

SKLEPI ZVEZNE KONFERENCE SZDLJ O AKTIVNOSTI PRI VOLITVAH PREDSTAVNIŠKIH TELES

govorili eno, delali pa drugo. Nadalje se bo SZDL zavzemala za izvajanje ustavnosti in zakonitosti v celotnem procesu kandidiranja in volitev ter za dosledno izvajanje ustavnih načel o omejevanju ponovne izvolitve v predstavniška telesa in njihove izvršilne organe in o ločevanju funkcij v izvršilnih organih družbenopolitičnih organizacij od funkcij v izvršilnih organih oblasti.

TEDEN POŽARNE VARNOSTI

GASILCI IZ VELENJSKE OBČINE POVEČALI POŽARNO VARNOST — V TEDNU POŽARNE VARNOSTI SO PREGLEDALI GASILNE NAPRAVE IN IMELI STROKOVNI POSVET S PREDSTAVNIKI SOSEDNIH OBČINSKIH GASILSKIH ZVEZ.

Tudi letos so po vsej Jugoslaviji organizirali »Teden požarne varnosti«, ki je vsako leto v dneh od 23. do 30. oktobra.

Organizirani gasilski teden ima namen, da se strokovno usposablja gasilci, pregledajo požarno nevarni objekti in gasilske naprave ter opozarja prebivalstvo na izvore požara, ki pretijo zlasti v gospodinjstvu.

hod gasilskih vozil iz Velenja in Soštanja. Nato so se gasilci udeležili gasilskega zbora pred gasilskim domom v Bevcāh. Tu so se dokončno dogovorili o nalogah v »Tednu požarne varnosti«. Določili so, da je v tem času vsako društvo opravilo najmanj dvajset požarno-varstvenih pregledov nevarnih objektov, da so pregledali gasilske stolpe in domove, strokovno usposabljali članstvo,

Dne 26. oktobra so imeli v Soštanju strokovno posvetovanje strojnikov gasilskih društev, na katerem je predaval višji gasilski častnik Jože Horjak iz Raven na Koroškem. Naslednji dan pa so imeli posvet društveni sanitetni referenti, katere je z nalogami nudenja prve pomoči seznanil občinski referent Tomo Hudoletnik. Člani štaba odreda občinske gasilske zveze, podčastniki, častniki in komandirji društev so v gasilskem tednu analizirali nedavni požar v tovarni usnja Soštanj. Pri tem so kritično ocenili vse pomanjkljivosti, zlasti pa so ugotovili, da bi morali nujno opremiti gasilska društva z dobrimi gasilskimi črpalkami, svetilkami in osebno opremo. Za nočno akcijo pa bomo morali kupiti tudi elektro-agregat. Razpravljali so tudi o pomlajevanju gasilskih vrst.

Gasilski teden v naši občini so zaključili s sejo upravnega in nadzornega odbora občinske gasilske zveze. Na tej seji so bili tudi predstavniki občinskih gasilskih zvez iz Zalca, Slovenj Gradca, Raven na Koroškem in Mozirja. Skupaj so izmenjali mnenja o tem, kako bi uspešno izvajali požarno preventivo, sodelovali pri vzgoji gasilcev, skupnih nastopih in še o nekaterih drugih vprašanjih.

M. V.

OPOZORILO DELOV NIN ORGANIZACIJAM U DAJANJU STATISTIČNIH PODATKOV

1. Po določbi 7. člena Temeljnega zakona o statistiki (Ur. l. št. 21/66) ni nihče dolžan dati statističnih podatkov, če mu te dolžnosti ne nalaga zakon ali načrt statističnih raziskovanj, ki ga je sprejela skupščina družbenopolitične skupnosti.

2. V 21. členu istega zakona je predvidena taka dolžnost, vendar le takrat, kadar zbirajo statistične podatke statistične organizacije (čl. 9, 1. odst. navedenega zakona) ali drugi organi in organizacije, ki so pooblašeni, da opravljajo statistična raziskovanja (čl. 9, 2. odst. istega zakona) in to na osnovi načrta statističnih raziskovanj, ki ga je spreje-

la skupščina ustrezne družbenopolitične skupnosti in je bil objavljen v uradnem glasilu pristojne družbenopolitične skupnosti, ali na običajen način v tej družbenopolitični skupnosti.

3. Torej, delovne in druge organizacije in državni organi niso dolžni dati statističnih podatkov, katerih zbiranje ni predvideno s predpisano sprejetim načrtom statističnih raziskovanj ali, če zahtevajo podatke organi in organizacije, ki na osnovi zakona niso pooblašeni, da opravljajo statistična raziskovanja. V takem primeru je dajanje podatkov odvisno izključno od proste volje in

pogojev teh organizacij oziroma organov.

4. Namen tako regulirane dolžnosti o zbiranju statističnih podatkov je, da se delovne organizacije zavarujejo pred tistimi, ki te podatke zbirajo, pa za to delo niso pooblašeni. S tem, da se zmanjša na ta način obremenjenost delovnih organizacij, pričakujemo kvalitetnejše, strokovno zbrane in obdelane podatke, ki naj koristno služijo za oceno stanja in razvoja družbenih pojavov in za pravilno sklepanje. Beograd, 20. septembra 1966

ZVEZNI ZAVOD ZA STATISTIKO

OTROSKA USTA

Mali Robert sprašuje mamo:
— Mama, ali je res, da nas hrani bog?
— Tako je, dragi sin.
— A otroka prinaša storklja?
— Res je, sine.
— Darila prinaša Dedek Mraz?
— Tudi to je res.
— Potem pa ne razumem, zakaj imamo očeta v hiši?

OB PRAVEM CASU

Sodnik vpraša pričo:
— Torej vi ste videli, kako je ta žena z likalnikom udarila svojega moža po glavi. Kaj ste storili?

— Takoj sem telefoniral zaročenki, da sem se premislil, da bi se poročil.

PRAVI VZROK

Ali si že zvedel, da je tvoj prijatelj Fernan, ker se je preveč napil, padel v reko in utonil? Vidiš kam pride človek, ki ni abstinent. Tudi tebi še bo zgodilo. Ubil ga je alkohol.

— Trenutek. Praviš, da je padel v reko?
— Da.
— Ali je bil že mrtev, ko je padel v reko?
— Ne!
— No, vidiš, — triumfalno pove mož, — njega je ubila reka in ne alkohol!

SOLARJI — POZORI!

Podaljšujemo natečaj za najboljše doživljajske risbe in fotografije z letošnjih počitnic. Podrobnosti o natečaju smo objavili v 12. številki časopisa. Prispevke pošljite še do 15. decembra.

Otroci! Pišite nam pridno, ker vas čakajo lepe nagrade.

Uredništvo SR

in po svetu...

Stiriindvajseti oktober štejemo kot obletnico ustanovitve Organizacije združenih narodov, oziroma sprejetje ustanovne listine. Z veseljem pa lahko ugotovimo, da so se obseg in tudi naloge te koristne organizacije precej razširile. Samo nekaj neodvisnih držav je na svetu, ki niso članice OZN. Velik paradoks predstavlja dejstvo, da Kitajska, dežela z 750 milijoni prebivalci, ni članica organizacije. Vse to pa gre na račun ZDA in njene zakulisne politike. ZDA še vedno priznavajo samo Formozo.

Tudi letošnje zasedanje generalne skupščine je dokazalo, da so glavni cilji OZN boj proti vojni, revščini, boleznim in neznanju. OZN predstavljajo danes svetovno tribuno, na kateri vse članice na čelu enakosti in enakopravnosti razpravljajo o perečih svetovnih problemih. Med velike uspehe OZN lahko tako štejemo razrešitev suezske, ciprske in drugih kriz. Marsikdaj pa so funkcionarji te organizacije posredovali in razrešili marsikatero konfrontacijo.

Pomembna je poslanica generalnega sekretarja OZN ob letošnji 21-letnici OZN. Ob tej priliki je dejal: »OZN se je rodila iz nemira in njena glavna funkcija je, da se spoprijema s problemi in krizami. Ljudje, ki delajo v OZN, ne morejo biti idealisti, ne morejo pričakovati lahkih uspehov, mirnih časov in zgodovinskih čudežev. Namesto tega imejmo pred očmi, da je edino v miru edini izhod. Naloga vseh nas je, da vztraj-

no odpravljamo vse vzroke za eventualni spopad.«

Nadalje je U Tant poudaril, da je treba trezno dojemati današnji položaj. Kajti danes se sile vojne zopet krepijo, ravno tako so v ofenzivi razni neokolonialistični elementi. Treba se je spoprijeti z nevarnostjo večje atomske oborožitve in širjenja atomskega orožja. Vsi se moramo zavedati, da bi bila vojna za vse nas katastrofa. Kot primer naj nam služi samo vietnamski spopad, ki pa naj bo obenem tudi opozorilo. Nujno je, da se ta in drugi konflikti

rešijo na miroljuben način, ne pa z orožjem.

Generalni sekretar OZN je tudi omenil velike ekonomske in socialne probleme na svetu. Situacija kljub prizadevanju mnogih činiteljev ni rožnata. Vsekakor pa je tudi rešitev tega položaja velika naloga OZN.

Na koncu svoje poslanice je U Tant izrekel obžalovanje, da nekatera načela ustanovne listine in deklaracije o človeških pravicah še danes niso postale stalne smernice moderne življenja. Nujno jih je sprejeti kot standarde odnosov med ljudmi in državami. Le tako bo lahko postalo delo OZN zares uspešno.

Občinska gasilska zveza Velenje je priredila lepo urejeno razstavo gasilskega orožja in opreme, grafikonov, slik, literature in ostalega propagandnega materiala v osnovni šoli »Milhe Pintarja-Toleda«. Pred otvoritvijo te razstave je bil mimo-

mladino in pionirje s pomočjo predavanj in praktičnih vaj. Določili pa so tudi, da bodo sodelovali na seminarjih, ki jih bo priredila občinska gasilska zveza za strokovnjake, samitejce, podčastnike, častnike in komandirje.

Kreditna banka Celje PODRUŽNICA VELENJE

s svojo ekspozituro v Soštanju

OBVEŠČA

vse poslovne prijatelje in občane, da smo s 1. novembrom 1966 uvedli nov delovni čas in sicer vsak dan od 7. do 14. ure.

Uradne ure za stranke pa bodo vsak dan od 7. do 11. ure. Prosimo, da vzamete naše obvestilo z razumevanjem na znanje.

OBVEŠČAMO

tudi občane, da s 1. novembrom 1966 naša poslovna enota, vključno z ekspozituro v Soštanju, ne bo več odobraval potrošniških posojil za nakup industrijskega blaga.

Ta posojila bodo v bodoče odobraval trgovske delovne organizacije.

Do sedaj odobrena posojila bomo vodili še vnaprej v naših poslovnih enotah. Obroki pa se plačujejo na iste račune kot doslej.

Gore približati naši

PRED NEDAVNIM JE BIL NA VRŠIČU ZBOR SLOVENSkih ALPINISTOV IN GORSKIH VODNIKOV. ZBORA SO SE UDELEŽILI TUDI ČLANI ŠALEŠKEGA ALPINISTIČNEGA ODSEKA. NA ZBORU SO IZREKLI PRIZNANJE ŠALEŠKEMU ALPINISTIČNEMU ODSEKU PRI ŠIRJENJU ALPINISTIČNE DEJAVNOSTI, PREDVSEM MED DELAVSKO MLADINO. KOMISIJA ZA ALPINIZEM PA JE ODOBRI LA ALPINISTIČNEMU ODSEKU FINANČNO POMOČ V ZNESKU 2000 NOVIH DINARJEV ZA POSPEŠEVANJE DEJAVNOSTI.

Več o delu Šaleškega alpinističnega odseka sta nam povedala Jože Melanšek, načelnik odseka in član komisije za alpinizem pri PZS ter Peter Ficko, vodja planinske alpinistične sekcije na rudarskem šolskem centru Velenje.

Tovariš Melanšek je dejal, da se je z ustanovitvijo alpinistične sekcije na RSC, v sklopu PD Velenje, kjer je bil pobudnik za ustanovitev tovariš Peter Ficko, dejavnost AO Soštanj razširila in zato so ustanovili Šaleški alpinistični odsek. Odsek združuje 9 članov alpinistov in 25 pripravnikov. Letos so člani AO opravili več kot 120 vzponov od 1. do 6. stopnje v slovenskih in av-

ANTON INGOLIČ

Črni labirinti

ROMAN V NADALJEVANJH

100

oddahnil in razmislil, kako naj pride od tod. Ponoči je poskušal, a mu ni uspelo. Spravil se je bil v prazen vagonček, a tik pred šahatom so ga odkrili, toliko da je pravi čas skočil iz vagončka. V podirajočem se rovu bo počakal na konec popoldanskega šihta in še kako uro, potem bo zlezel v vagon z velikimi premogovimi grudami in se skril mednje. V začetku jutrišnjega prvega šihta bo prišel iz jame.

V bližini je zaropotalo. Obstal je in se prežeče ozrl naokoli.

Nikjer nikogar!

Stekel je po glavnem rovu. Čedalje razločnejše je slišal vodni curek. Mimogrede bo napravil požirek. Ko bi ga tam pri pipi čakala še malica, kos kruha s slanino! Vsak čas bo pri rovu, od koder je prej prišel k pipi, od tam je do vode manj kot sto korakov. Za trenutek je obstal, da si nakovni sape. Toda komaj je napravil nekaj korakov, je z stranskega rova planil orožnik.

»Stoj! Stoj!«

Klep se je obrnil in stekel v smer, iz katere je prišel. Trenutek pozneje je zaklicalo z leve prav tako ukazujoče: »Stoj! Stoj!« Potem je zapiskala piščalka. Se ena. In že se je glavni rova napolnil s kričanjem, žvižganjem in topo-

tanjem okovanih čevljev. »Stoj! Stooooj!« Preganjalcev je bilo čedalje več, med njimi je zopet razločil Antkov glas in Brunotove klice. Spoznaval je, da jim ne bo mogel uiti. Torej ga bodo dobili, uklenili in v verigah odpeljali iz jame, kjer je skoraj enaindvajset let požiral prah, se potil... Ne, ne! Planil je na desno. Na levo. Spet je bil v glavnem rovu. Podirajoči se rovi je bil njegova rešitev. Z odprtimi usti, kričel z rokami po zraku, hropeč in spotikajoč se ob prago-ve, je z zadnjimi močmi vzdigoval težke noge. Končno je le dosegel rov, ki je vodil v pravo smer. Toda preganjalci so mu bili za petami. Križišče treh rovvov. Takoj na začetku levega je stal velik zaboj za orodje. Klep se je zvalil vanj, toda pokrova ni utegnil več spustiti nase. Brunot je že bil na križišču. Ni mogel nič drugega, kakor stisniti se med orodje, ki je bilo v zaboju.

Brunot je kričal kot obseden: »V katero smer je skočil? Halo, halo! Razdelimo se! V tri skupine! V vsak rovu po nekaj mož tri-je naj ostanejo tu na križišču! Prekleti črni labirinti!«

Prekleti črni labirinti!«

Razdelili so se in se razbežali na vse tri strani.

98

Kašljal je dolgo boleče. Potem je s široko odprtimi očmi strmel nekaj časa predse v glavni rov, prisluhnil je na vse strani in se pognal dalje. Mora, mora priti do vode. Zrak ki je prihajal iz glavnega rova, ga je oživiljal. Za hip se mu je celo zazdelo, kakor da je zavelo iz gozdov na Bukovcu. Zgoraj na njivici pod kočo je sonce tako hudo pripekalo, da je moral vreči motiko in se spustiti po sadovnjaku navzdol proti gozdu. Se malo in zavalil se bo na mah pod visoke strehe. Iz gozda se ne bo pokazal, dokler ne bo vročina popustila. Človek vendar ne more delati od ranega jutra do pozno v noč, potreben mu je počitek, potrebna hladna senca. Kar prav, da se je končno le odločil.

Drugi teden gredo. Obrani in še trije iz Topole. Vrnili se bodo najpозnejše čez deset let; lepo oblečeni in s prihranki v žepu... Toliko da ni padel. Komaj je ujel ravnotežje. Mora si čimprej ohladiti žgoče grlo, zmočiti razbeljene prsi. V glavnem rovu, takoj na levo je pipa. Prihrumel je vlak. Stisnil se je med podpornike. Sele ko se je drdranje bolj in bolj izgubljalo, se je spet zganil in previdno stopal dalje. Še kakih sto korakov do glavnega rova... Še petdeset... Še deset... Še...

V glavnem rovu ni bilo nikogar. Samo tračnice na tleh, zgoraj pod stropom debela cev za zrak in dolga vrsta električnih žarnic, ki so kazale pot k šihtu, k dvigalu, na zrak in sonce. Oprjel se je krajnega podpornika, pogledal v obe smeri in se pognal proti pipi.

Najprej je zaslišal vabljivo curljanje vode, potem je sele zagledal pipo in vodni curek. Slednjič je desnica le zagrabila za pipo in jo odprla do kraja. Močan curek je siknil iz nje. Sklonil se je in odprl usta na strežaj. Curek je brizgnil s tako silo, da mu je v ustih ostalo le malo vode. Moral je pipo nekoliko priškrniti, sele potem je začelo teči v takem curku, da je lahko sprotil požiral. Cutil je, kako mu hladi usta, grlo, prsi, pijuča, vse telo. Sele ko mu je zaradi preneglega požiranja zmanjkalo sape, je pipo zaprl. Zravnal se je in si nalovil sape. Spet je pipo odprl in se ji približal z usti. Tedaj je začul človeške glasove in klice. Vendar je napravil še nekaj požirkov. Toda klici so bili glasnejši in naglo so se bližali.

»Ali ni Klep pri pipi?«
»He, Klep, Kleep!«

Odrtnal se je od pipe in se spustil v tek kar mimo rova, iz katerega je bil prišel. Toda njegove noge so

99

bile težke in okorne, zato so se koraki in glasovi bolj in bolj bližali.

»Cujte, Klep! Cakajte, čakajte!«

Ni to Antkov glas? Cemu je v jami zdaj zjutraj, ko nima šihta?

»Klep, Klep! Stoj, stoj!«
Ni tole glas žandarja Brutona? Prišli so ga torej ponovo lovit? Celo Antek!

V rov, ki so ga zatrpali pred pol drugim letom!

»Klep, čujete, Klep! Najbolje je, da počakate!«

Najprej na desno. Zdaj pa zdaj se je spotaknil ob prag, butnil z glavo ob razčesnjeni prečnik, vendar se ni menil za bolečine. Dalje, dalje!

»Klep, Kleep!« je votlo odmevalo po rovih.

»Stoj, stooooj!«

»Čakajte, čakajte!«

Klep je že zavil na levo. Pred vhodom v zasuti rov je na križišču gorela močna luč. Za trenutek je obstal in se ogledal. Preganjalcev še ni bilo za njim. Zbral je vse svoje moči in se je pognal naravnost predse. Komaj se je splazil vrh kamenja, s katerim je bil rov zasut, že so se oglasili preganjalci. A medtem ko so pritekli do križišča, se je po trebuhu zavlekel še više, naravnost zagodzil se je med kamenje in kamniti strop.

»Kam je zbežal? Na desno ali na levo?«

In spet mogočni Brunotov glas: »Nekaj na levo, nekaj na desno! Moramo ga uloviti! Moramo!«

Koraki in glasovi so se oddaljevali. Klep je lovil sapo, a se ni mogel premakniti. Kakor da se je tisoč metrov debela plast zemlje, kamenja in premo-ga pogreznila nanj. Nič mu ne pomaga kamen v pljučih; če se ne bo takoj potegnili nazaj, mu bo zdrobilo prsi. Končno se mu je le posrečilo. Se za pedeni. Spet je zadihal. Včeraj je bil torej le poskus, danes gre zares. Ampak, gospod Brunot, vi ne poznate jame in njenih prekrizanih rovvov, gotovo ste prvič tu spodaj. Vendar tu ne bo mogel ostati. Premalo je zraka. Če se pomakne še malo nazaj, bi ga lahko opazili. Mora dalje od glavnega rova, najbolje v kak zapuščen rov, ki se že podira in kamor si ne bodo upali ne gospod Brunot in tudi drugi ne.

Začel se je spuščati po kamenju navzdol. Pri tem se mu je odprla rana na levici, vendar ga to ni držalo. Ko je bil spodaj, se je ogledal na obe strani in stekel nazaj proti glavnemu rovu. Glasovi in klici so bili nekje daleč, tudi udarci krampov so prihajali od nekod zelo daleč. Samo da pride na ono stran glavnega rova! Na drugi strani bo na varnem. Tam si bo

101

»Klep, nima smisla, poginili boste od žeje in gladu! Klep, počakajte, predajte se, boljše bo za vas... Kleep...«

Antkov glas se je zgubil, tudi ostali glasovi so se naglo oddaljevali. Klep se je trudil, da bi dihal počasi, neslišno. Od časa do časa je pridržal dih, tedaj je zaslišal s križišča razgovor tistih mož, ki jih je Brunot postavil na stražo. Tu in tam je razločil kako besedo, toliko da je vedel, da se je pogovarjajo o njem. Ko mu je v pljučih zmanjkalo zraka, je spet dihal zasoplo in ni slišal ničesar razen svojega sopenja in neenakomernega bitja svojega srca.

Trije Klepovi znanci, ki so jih malo prej potegnili od dela in dodelili žandarjem v pomoč, so stali na križišču, se zdaj ozrli v to ali ono smer in malce zasopli od lova razpravljali o Klepu in njegovem zločinu.

»Ali si res misli, da bo ušel? Če se mu ni posrečilo snoči, se mu bo zdaj še manj, ko je vse zastraženo, tu spodaj in tudi zgoraj.«

»Ali je res zaradi avtomobila ubil tistega trgovca?«

»Antek misli, da ga sploh ni ubil. Ko je avto vrglo z ovinka in ga preobrnilo na streho, je trgovec z glavo treščil v okenski okvir in končano je bilo z njim.«

»Potem je sploh bedak, da se skriva.«

»Ko mu je Antek ob izmeni povedal, da je dobil trgovca tri udarce, se je hudo zavzel. Tri je vprašal. Če bi ga bil udaril trikrat, se ne bi bil začudil številu tri. Kot je povedala njegova žena Brunotu, je Mamelli zahteval za avto več, kakor je bilo dogovorjeno. Najbrž sta se med vožnjo pogajala in je Klep morda res enkrat ali celo dvakrat mahnil Mamellija, da bi ga spomnil na njun dogovor.«

»Slišal sem že, da je Mamelli zelo nesoliden trgovec.«

»Kakšen trgovec? Slep! S starimi vojaškimi avtomobili si je napravil bogastvo!«

»Do pretepa je moralo priti tik pred ovinkom. Mamelli, ki je najbrž vodil avto, je izgubil oblast nad krmilom, in prišlo je do nesreče, v kateri se je Mamelli ubil.«

»Torej je kriv Mamellijeve smrti in ni kriv.«

»Počakal naj bi in povedal, kako je bilo.«

Utihnili so, kajti približevali so se koraki.

Pokazal se je Brunot.

»Ga ni bilo sem?«

»Ne, ni ga bilo!« je odgovoril najzajetnejši od trojice, tisti, ki je največ vedel o tem, kako je Mamelli prišel ob življenje.

102

»Moral se je izmuzniti, še preden je prišel sem do križišča. Saj pravim. Prekleti črni labirinti!«

»To ni nič, monsieur Brunot, pojdite na izkop, v štirideset centimetrov visok rov...«

»Pojdimo nazaj!«

Odšli so.

Klep je še kratek čas počakal, potem se je dvignil. S težavo se je spravil iz zaboja. Ni mogel takoj dalje. Kakor da je ves polomljen in izkop, v štiri-tiščalo in skeleto, ni bilo zraka. Obšla ga je topla misel: ali ne bi stopil dalje na križišče in zaklical tovarišem: »He, čujete, kameradi, počakajte, z vami pojdem, dovolj imam teme in samote, počakajte!« Toda ko je naslednji trenutek v bližini zaropotalo, se je preplašen ogledal, kam naj se skrije. Ko je sprevidel, da ni nikogar v bližini, se je pognal v skrajni desni rov. Toda po nekaj korakih je moral stopiti k steni in si pomagati z rokami dalje. Se kakih sto korakov po tem rovu, potem na levo, spet kakih osemdeset korakov, potem na desno največ sto in na varnem bo.

Ko je stekel prek križišča na levo, se je oglasilo od nekod čisto blizu:

»Glejte ga, tamle! He!«

Se enkrat, zadnjič, je zbral vse svoje moči.

»Stoj, stoj, morilec!«

»Klep, nima smisla, počakajte, povedali boste, kako je bilo!«

»Čakaj, Klep!«

Se preden so preganjalci zavili, je Klep dosegel vhod v zapuščen, podirajoči se rov. Nekaj časa je stopal globoko sklonjen, potem se je moral spustiti na kolena, dokler se ni slednjič kot močerad plazil po trebuhi dalje.

Medtem je nekaj mož priteklo do vhoda.

»Ali se ni zavlekel sem-le?«

»To bi pomenilo isto kot smrt! Ne vidite, da je rov napol zasut, vsak čas se lahko zasuje popolnoma.«

»Vendar poglejmo!«

»Izvolite, gospod orožnik!«

»Dalje v tole smer! Ni duh, da ga ne bi mogli ujeti. Brž, brž!«

»Klep, Kleep!«

»Morilec, morileec!«

Klep se je plazil med polomljenimi hlodi in velikimi kamnitimi kladami, ki so ponekod tako zatrpale rov, da se je komajda potegnili skozi. Z obrazom je ril po blatu, z glavo zadeval v trske, ki so štrlele iz prečesanih podpornikov in prečnikov. Slednjič je omagal. Čeprav bi drvela za njim jata dresiranih psov, ne bi mogel več dalje.

delavski mladini

strijskih alpah. Za izpolnitev pripravnikov pa so pripravili več predavanj, izletov in 5-dnevni alpinistični tečaj na Okrešlju. Pri prizadevanjih za vzgojo alpinistov je s svojimi izkušnjami veliko pripomogel tovariš Dušan Kukovec, član AO Celje.

Planinska in alpinistična dejavnost močno razvijata moralne, telesne in etične kvalitete, ki v veliki meri vplivajo na razvoj in formiranje človekove osebnosti — je dejal tovariš Ficko. Zato so pristopili k ustanovitvi planinsko alpinistične sekcije na RSC, da bi približali lepote gora tudi učencem RSC, bodočim rudarjem. Zanimanje je bilo veliko, saj so v enem letu pridobili več kot sto novih članov planinskega društva, dvajset pa se jih

je navdušilo za specialno alpinistično dejavnost.

Svoj delovni načrt za leto 1966/67 je šaleški alpinistični odsek široko zasnoval ter obsega planinski in alpinistični del.

Planinski del zajema: planinsko šolo, povezano s predavanji, z izleti na bližnje vrhove v letnem in zimskem času, udeležbo na smučarskem tečaju na Paškem Kozjaku, pohod po slovenski transverzali, srečanje s Tržiškimi planinci pod Storžičem in priprave za ture v zimskem času.

Alpinistični del pa zajema nadaljevanje alpinistične šole in pripravo alpinistov pripravnikov za hojo v gore v zimskem času, tridnevni začetniški zimski alpinistični tečaj na Korošici, desetdnevni zimski al-

pinistični tabor na Vršiču (v semestrskih počitnicah), izvajanje individualnih vzponov in skupnih pohodov v gore, priprave za odpravo na Grossglockner, srečanje s Celjskimi alpinisti na Okrešlju, začetniško in nadaljevalno plezalno šolo v skalah v Paki in Sentflorjanu, sedemdnevni začetniški in nadaljevalni alpinistični tečaj na Okrešlju, odpravo na Grossglockner in priprave za vzpone v Centralnih alpah, udeležba dveh članov v odpravah, ki jih prireja komisija za alpinizem PZS.

Osnovni namen tega obsežnega načrta je na eni strani razvijati in širiti planinsko misel in da bi čimveč ljudi našlo del svoje rekreacije v planinah. Na drugi strani pa gre za vzgojo in kvaliteten dvig članov alpinističnega odseka in za sistematično osvajanje skalnih sten.

Prizadevnim članom Šaleškega alpinističnega odseka želimo pri izvajanju njihovega delovnega načrta čimveč uspeha.

MITJA LAP o velenjskem turizmu

TURIZEM POSTAJA V VELENJSKI OBCINI VEDNO BOLJ POMEMBNA GOSPODARSKA PANOGA. KER BO BRALCE ZANIMALO, KAKO DELA VELENJSKO TURISTIČNO DRUŠTVO, SMO SPREGOVORILI S PRIZADEVNIM PREDSEDNIKOM DRUŠTVA TOVARISEM MITJEM LAPOM.

Predvsem nas je zanimalo kakšne načrte ima turistično društvo v naslednji sezoni. Tovariš Mitja Lap je s tem v zvezi povedal, da program njihovega dela za obdobje 1966/70 daje predvsem večji poudarek na propagiranju turističnih možnosti v Velenju. Izdali bodo barvni plakat Velenja, različne prospekte in turistični vodič Velenja. Pripravljajo pa tudi turistični film o lepotah novega rudarskega mesta. S propagandnim materialom sodelujejo na sejnih v Zagrebu, Grazu, Trstu, Brnu in Rimu. Na obmejnih prehodih s sosednjo Avstrijo pa so postavili propagandne turistične table, ki vabijo tuje turiste v Velenje.

Zanima nas zakaj daje društvo tak poudarek ravno propagandi?

Na naše vprašanje je tovariš Lap odgovoril:

»Zavedamo se, da se bo vsak dinar, ki ga bomo dali v ta namen, bogato obrestoval. Možnosti, posebno izletniškega turizma, so pri nas zelo velike. Zato je ena glavnih nalog turističnega društva predvsem v propagiranju Velenja. Zaenkrat pri nas ni večje turistične tradicije. Kot je mlado mesto, tako je tudi turizem mlada panoga.«

Verjetno pa turistična propaganda ni edina dejavnost društva.

»Nasprotno. Zaenkrat je v Velenju v večjem razmahu izletniški turizem. Da bi zadovoljili to vrsto turistov, organizira društvo vsako leto nekaj večjih prireditev. Nekatere od teh so postale že tradicionalne. Sem vsekakor sodijo velika tombola, mednarodni plesni turnir »Evropa pleše«, mednarodno tekmovanje kotalkarjev in vsakoletni smuški skoki na skakalnici pod velenjskim gradom. Drugo leto pa bomo imeli poleg teh prireditev v Velenju še večer glasbe in petja, ki bo v soboto in nedeljo na kotalkališču, nadalje dirke starih veteranov s sodelovanjem Avstrijcev in Italijanov, ocenjevalno dirko z avtomobili za ženske na progi Ravne na Koroškem—Velenje in morda tudi hitrostne moto dirke po Velenju, če bo domače avto-moto društvo voljno organizirati to prireditev. Vidimo, da je izbor vseh prireditev dokaj pester in tudi kvaliteten. Naš namen je, da zadovoljimo vse turiste, ki pridejo v Velenje.«

Izletniški turizem dobro napreduje. Kaj pa stacionarni?

»Struktura gostov v Velenju gre v prid izletniškega, vendar ne smemo misliti, da je zanemarljiv stacionarni turizem. Vedno več je domačih in tujih gostov, ki preživijo v Velenju po več dni. Dejstvo pa je, da je za takega gosta v Velenju vse pre malo poskrbljeno. Posebno takrat, kadar vreme ni naklonjeno.«

Menimo, da se prav s tem postavlja vprašanje večjega nudenja turističnih uslug. Saj vemo, da moderni turisti zahtevajo vedno več.

»Tudi tega se zavedamo. Vemo, da samo dobra hrana, mehka postelja in še kaj — že zdavnaj ne zadoščajo. Zato namerava naše turistično društvo še bolj razviti sodelovanje z lovskimi in ribiškimi družinami, čeprav možnosti lovškega turizma niso ne vem kako velike. Nujno je potrebno rešiti tudi vprašanje kopalništva. Jezero ne zadošča niti domačinom, kaj šele vedno večjemu številu gostov. Posebno poglavje pa je čistoča in varnost kopanja v jezeru. Zato je velika želja vseh turističnih delavcev Velenja, da bi zgradili letni kopalni bazen. Priliv gostov se bo s tem povečal, bazen pa bo služil tudi domačinom. Zgraditev kopalnega bazena pa ni in ne sme biti samo naloga turističnega društva. Sodelovati morajo tudi drugi, predvsem gospodarske organizacije.«

Kaj pa zimski turizem?

»Možnosti razvoja zimskega turizma v Velenju so precej manjše kot letnega. Temu so krive predvsem slabe vremenske prilike. Kljub temu pa ga ne nameravamo popolnoma zanemariti. Ze za letošnjo

zimo predvidevamo večjo skakalno tekmo. Razmišljamo pa tudi o razvoju smučarskega turizma na okoliških hribih. Vendar o tem, zaradi slabih prometnih zvez, še ne moremo govoriti. Vsi načrti, oziroma njihova uresničitve, so odvisni predvsem od vremena.«

Kljub vsem naporom turističnega društva je na tem področju še več pomanjkljivosti.

»Sem sodi vsekakor ureditev gradu in okolice. Staro Velenje in grad naj bi tvorila celoto. Zato se mora sanacija starega Velenja izvesti po naprej izdelanem načrtu. Marsikaj bi bilo potrebno urediti, vsekakor pa kraju primerno. Ne smemo dopustiti, da bi ta stari ambient pokvarili z neokusnimi modernimi vložki. Čimprej naj bi bil izdelan odlok o zelenem pasu okoli gradu. Na gradu je potrebno urediti sanitarije, primeren gostinski lokal s parkirnim prostorom, cesto in cestno razsvetljavo. Vedno bolj ugotavljamo, da predstavlja grad s svojo okolico precejšno turistično atrakcijo, ni pa v ta namen izkoriščen. Upamo, da se bo stanje že po otvoritvi rudarskega muzeja izboljšalo. Težnja našega turističnega društva je predvsem v boljši ureditvi starega predela, da bo enakovreden novemu. Gostje velikokrat opazijo precejšnjo razliko v urejenosti in vzdrževanju starega in novega Velenja.«

Zanima nas, kakšno je sodelovanje turističnega društva z občani in ostalimi institucijami?

»Lahko ugotovim, da je turistična zavest, če jo lahko tako imenujemo pri občanah precejšnja. Dobro je tudi sodelovanje s športnimi organizacijami, predvsem kotalkarji in smučarskim klubom. V bodoče pa bomo morali tesneje sodelovati s »Svobodo« in skupaj z njimi sestaviti koledar turističnih prireditev.«

Velikokrat slišimo očitke, da se turistični delavci premalo ukvarjate z ureditvijo mesta, graditvijo novih gostinskih kapacitet itd.

»Ne smemo dovoliti, da bi vse breme obležalo na turističnem društvu. To nikakor ne more biti nosilec vseh pobud ali pa celo graditelj turističnih objektov. Namen društva naj bo v načrtovanju razvoja turizma, propagiranju mesta in organizaciji raznih prireditev. Vendar s tem ne nameravam trditi, da društvo ne bi smelo pomagati urejevati mesto. Prej nasprotno. Vsekakor je tudi v našem interesu, da je mesto lepo urejeno. Vendar pa to ne more biti ena od temeljnih nalog našega dela. Za urejanje mesta obstaja posebna delovna organizacija. Vendar je naš namen in želja, da še naprej sodelujemo pri reševanju takih in podobnih problemov.«

Kaj je bilo letos najvažnejšega napravljenega za razvoj turizma v našem kraju, kljub pomanjkanju finančnih sredstev?

»Vsekakor je to nova cesta iz Dolice do Velenja, ki povezuje sosednjo Avstrijo z našimi kraji.«

Po tem razgovoru lahko sodimo, da turistično društvo v Velenju dobro dela. Naloga vseh odgovornih forumov pa je, da čimbolj pospešujemo turizem, da bo ta dosegel tisto mesto v gospodarstvu občine, ki mu pripada.

ZAHVALA

Dne 13. oktobra sem bil poškodovan pri gašenju velikega požara v tovarni usnja Soštanj, kot član prostovoljnega gasilskega društva Pesje.

Zahvaljujem se vsem, ki so me izvlekli izpod gorečega tramovja in me odpeljali v celjsko bolnišnico. Vso zahvalo izrekam tudi zdravnikom in strežnemu osebju.

Nadalje se zahvaljujem komandirju občinske gasilske zveze Ve-

lenje, predsedniku, podpredsedniku, tajniku, komandirju in orodjarju iz matičnega gasilskega društva za vso skrb ob moji nesreči in za darilo.

Posebno pa se zahvaljujem delavskemu svetu tovarne usnja Soštanj, ki je poslal dva njihova člana z darilom na obisk v bolnišnico.

Vendel Belec, rudar Pesje

POČASTILI SMO NJIH BIT

Prizor s komemorativne svečanosti

Položili so venec na grob 146 padlim borcem XIV. divizije

NA DAN MRTVIH SMO OBISKALI GROBOVE SVOJCEV, ZNANIH IN NEZNANIH JUNAKOV, OKITILI SMO JIH S CVETJEM IN PRIZGALI SVECKE. POVSOD, V SMARTNEM OB PAKI, PESJU, SOŠTANJU, VELENJU IN DRUGOD, SO BILE ZALNE SVEČANOSTI. GODBE SO ZAIGRALE, PEVSKI ZBORI PA ZAPELI ZALOSTINKE. NJIM, KI NISO VEČ ŽIVI MED NAMI SO SPREGOVORILI PREDSEDNIKI KRAJEVNIH ORGANIZACIJ ZB NOV, DELEGACIJE PA SO POLOŽILE VENCE. SLAVA VSEM MRTVIM!

Pred grobom padlih borcev je govoril Stane Smajdl, predsednik krajevne organizacije ZB NOV Soštanj

tribuna vaših mnenj

ČAS JE, DA SE ZAMISLIMO

Mnogim bo težko verjeti, da je vse to res. Pripovedovala mi je znanka iz Ljubljane, pa še verjamem ji. Sprehajala se je po našem lepem mestu. Občudovala je sadove velenjskih rudarjev — Velenje. Po njenem mnenju smo lahko upravičeno ponosni na naše mesto. Toda v njenih spominih na sprehode po Velenju, bo po njenih besedah, ostal črn madež.

Na enem takih sprehodov jo je ustavil čedno oblečen deček, kakih 7, 8 let je imel. »Prosim, dajte mi 20 din.« Dala mu jih je. Toda čudno se ji je zdelo, saj vsa njegova pojava ni kazala revščine. »Veste za sladoleđi?«

Se bolj se je začudila, ko jo je ustavil drugi. Ko mi je to pripovedovala ni bila jezna, niti užaljena. Kaj bi za 20 dinarjev. Toda čutil sem, da ne razume, kako more kaj takega doživeti v mestu, kot je Velenje. Saj je ravno leto, dokaz požrtvovalnosti, rezultata dela mnogih ljudi. Tudi nam ne sme biti vseeno, da pride do takih pojavov. Ne mislim obsojati otrok. Za njih je to morda le igra, način za lahek zaslužek... S tem ne nameravam stvari napihovati. Toda — kar se Janezek nauči, to Janez zna. Končno pa gre za naše otroke, otroke, ki bodo jutri, pojutrišnjem odrasli. Menim, da nam ne more in ne sme biti vseeno, kakšni bodo tedaj.

Čas je, da se zamislimo, saj smo vsi krivi, da je tako.

MALI OGLASI

PREKLICI

● Ivica Koren, stanujoča Velenje, Celjska cesta 40, preklicujem vse žaljive besede, ki sem jih izrekla o tovarišici Marjani Vidmar, stanujoči v Velenju, Celjska cesta 40, in jih proglašam za neresnične ter se ji zahvaljujem, da je odstopila od kazenskega postopka.

● Preklicujem veljavnost plačilnega kartončka RLV, številka 493. Viktor Podgoršek, Velenje, Tomšičeva 24.

Moj namen ni bil, da bi karkoli potencial, toda bojim se, da se bo moji vsi zavedli, ko bo prepozno.

Za ilustracijo vseh misli in trditvev pa še tole. Odkar so odprli samopostrežno trgovino »Trznica«, so zabeležili že precej kraj. In kdo so največkrat povzročitelji? Otroci! Zanimivo je tudi, kaj največkrat vzamejo — čokolade, »čik gumije« in podobno. Toda, ali vse to še vedno predstavlja malenkost?

E. A., Velenje

GASTRONOMSKI REKORDI

● Najtežji puran je živel leta 1935 v Kaliforniji. Težak je bil 24,9 kg.

● Največja jed na svetu je pečena kamela, ki jo Beduini pripravljajo le za svatbene svečanosti. Takole jo pripravijo: s trdo kuhanimi jajci nadevajo ribe, s temi ribami nadevajo kuhane kokoši, le-te dajo v trehuh pečenih ovac, tako da nadevane ovce dajo v kamelji trehuh in kamelo pečejo na ražnju.

● Farmerji v Michiganu so leta 1957 izdelali največji sir na svetu, tehtal je 5.590 kg. Zanj so potrebovali mleko 6.600 krav.

Kino Svoboda Velenje

Dne 12. in 13. novembra

»LEV«
ameriški, barvni CS film

Dne 15. in 16. novembra

»NEVARNE ZVEZE«
francoski VV film

Dne 19. in 20. novembra

»ŠTIRJE ZA TEKSAS«
ameriški, barvni CS film

Dne 22. in 23. novembra

»PADEC RIMSKEGA CESARSTVA«
ameriški, barvni CS film

Dne 24. in 25. novembra

»SEDMERICA JAHA V PEKEL«
ameriški, barvni CS film

Filmsko gledališče

Dne 14. novembra

»SOBA 13«
nemški, CS film

Dne 21. novembra

»PADEC RIMSKEGA CESARSTVA«
ameriški, barvni CS film

Dne 26. novembra

»ZANDAR IZ SAN TROPEZA«
francoski, barvni CS film

KINO

ŠALEŠKI RUDAR

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ORČINE VELENJE

Lastnik in izdajatelj: Občinski odbor SZDL Velenje — Urejuje uredniški odbor: Ivan Pijavž, Franjo Kljun, Franc Lesnik, Maks Medved, Ljuban Naraks, Milan Sterban, Jože Tekavec, Maruša Trampus, Alojz Zavolovek in Kudi Zevart — List izhaja vsak drugi četrtek — Posamezna številka stane 30 novih par ali 30 starih dinarjev — Letna naročnina 7 novih dinarjev in 50 novih par ali 750 starih dinarjev, polletna naročnina 3 nove dinarje in 75 novih par ali 375 starih dinarjev

Naročnina se plača vnaprej na tekoči račun: 5074-5-369 pri SDK, eskpozitura Soštanj — Naslov uredništva: SALEŠKI RUDAR, Velenje, Titov trg 2, poštna predal 89, telefon 8-50-87 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Tisk in kliseji: GP Celjski tisk Celje.

šport šport šport šport

NOGOMET

SLOVENSKA CONSKA LIGA — VZHOD

ČRN DAN šoštanjskega nogometa

Na stadionu v Šoštanju se je na prvenstvenem srečanju med domačo enajstorico in Olimpom iz Celja zgodil neljub incident. Slabo sojenje sodnika Černjeviča iz Zreč je bilo vzrok, da so najprej igralci, nato pa gledalci fizično obračunali s sodnikom, ki je zaradi tega v 74. minuti igre tekmo zaključil pri rezultatu 2:1 za goste.

Ne glede na nezrelost sodnika za vodenje takega srečanja, igralci ne bi smeli tako brutalno reagirati, saj

so s tem dali povod, da so tudi gledalci napadli sodnika.

S tem svojim početjem so napravili veliko škodo svojemu klubu in ugledu športa nasploh.

Rezultat tega srečanja je, da je suspendirano do nadaljnjega nogometno igrišče in pet igralcev, ki so bili udeleženi pri obračunavanju s sodnikom. Sodbo o vsem tem pa bo izrekla disciplinska komisija pri Nogometni zvezi Slovenije.

Nafta — Šoštanj 9:2 (3:2)

Močno okrnjena enajstorica Šoštanja se ni mogla uspešno zoperstaviti domačinom v Lendavi.

V prvem delu igre so bili šoštanjčani še enakovredni, potem pa jim

je zmanjkalo moči in so prejeli kar 6 zadetkov in izgubili z rezultatom 9:2. Zadetka za šoštanjčane je dosegel Hladin.

Velenjčani vse bliže dnu lestvice

Velenjskim nogometašem nikakor ne gre. V zadnjem času izgubljajo tekmo za tekmo. Tudi na domačem igrišču ostajajo praznih rok.

Ni naš namen da iščemo vzroke za

neuspeh, vendar smatramo, da ne bi smeli dopustiti, da tako propada dvajsetletna uspešna dejavnost v Velenju.

Steklar — Velenje 4:2

V Rogaški Slatini Velenjčani niso bili enakovredni domači enajstorici,

ki je dosegla kar štiri zadetke in zmagala z rezultatom 4:2.

VELENJE — POHORJE 1:3 (1:1)

Okoli 50 gledalcev je prišlo bodrit domačo enajstorico, ki se je pomešala z nogometaši iz Ruš. Bili so priča slabi igri in porazu domačega moštva, ki ni znalo spraviti žogo v mrežo tudi iz najugodnejših priložnosti kot je enajstmetrovka. Častni gol za domače je dosegel Mehimović.

Lestvica po 9. kolu	
Kladivar	9 9 0 0 56:4 18
Steklar	9 5 2 2 25:19 12
Olimp	9 5 1 2 25:16 11
Nafta	9 3 3 3 25:16 9
Fužinar	9 3 2 4 17:20 8
Drava	9 2 4 3 14:17 8
Šoštanj	8 4 0 4 23:27 8
Mejnik	9 3 2 4 16:22 8
Grafičar	9 3 2 4 13:20 8
Pohorje	9 3 1 5 11:34 7
Velenje	9 1 3 5 14:25 5
Tehnostroj	9 1 2 6 18:35 4

CELJSKA NOGOMETNA PODZVEZA

Dober nogomet v Šmartnem

Medtem ko v zadnjem času ugotavljamo nazadovanje v nogometnih vrstah v Velenju in Šoštanju, lahko z zadovoljstvom spremljamo uspehe enajstorice iz Šmartna ob Paki.

V letošnjem tekmovalnem obdobju so igralci pokazali, kaj se da doseči z resnim delom in s predanostjo klubu za katerega nastopajo.

V 9. kolu so premagali moštvo Polzele z rezultatom 3:1 in se utrdili na vodečem mestu na lestvici z izdatno prednostjo pred drugouvrščeno enajstorico Zalcem.

Lestvica po 9. kolu	
Šmartno	9 8 1 0 37:19 17
Zalec	9 6 1 2 32:23 13
Brežice	9 6 0 3 24:11 12
Ljubno	8 4 2 2 27:21 10
Senovo	9 5 0 4 27:28 10
Polzele	9 4 0 3 25:14 10
Radeče	9 4 1 4 35:26 9
Slovenske	
Konjice	8 3 1 4 16:17 7
Krško	8 2 1 5 20:29 5
Vojnik	9 2 1 6 19:33 5
Zreče	9 2 0 7 14:29 4
Gotovlje	9 1 0 8 8:34 2

ROKOMET

Prijateljska srečanja

Na košarkarskem stadionu v Šoštanju so se pomerili med seboj rokmetaši Velenja in Šoštanja (člani in mladinci).

SOSTANJ : VELENJE 20:20 (12:8)

Tekma je bila izredno razburljiva in se je končala brez zmagovalca. Domači rokmetaši so skoraj ves čas tekme vodili. Vendar so proti koncu

srečanja popustili. To pa so Velenjčani izkoristili ter izenačili rezultat v zadnji minuti igre.

Mladinci

SOSTANJ : VELENJE 20:13

V srečanju mladincev so šoštanjčani pokazali, da so trenutno boljši od svojih vrstnikov iz Velenja.

Rudar - Branik 14:5 (6:2)

V zadnjem kolu jesenskega dela tekmovalja v štajerski coni so Velenjčani prijetno presenetili z odlično igro in premagali moštvo Branika iz Maribora z visokim rezultatom 14:5. To je nedvomno velik uspeh,

saj so Mariborčani na prvem mestu na lestvici. Tokrat so vsi pokazali dobro igro zato tudi uspeh ni izostal. Posebno pa se je izkazal domači vratar Devič.

Blatnik in Korenič na svetovnem prvenstvu

Na svetovnem prvenstvu v umetnem kotalkanju, ki je bilo v Essenu v ZR Nemčiji, sta nastopila tudi člana velenjskega kotalkarskega kluba Franci Blatnik in Slavko Korenič. Svoj debut v tako elitnem tekmovalstvu in močni konkurenci sta dobro opravila. V konkurenci petindvajsetih tekmovalcev sta osvojila 17. oziroma 19. mesto, kar je za mlada tekmovalca lep uspeh. Z marljivim in načrtnim delom in večjimi tekmovalnimi izkušnjami pa se bosta lahko v bodoče potegovala za boljša mesta v svetovni eliti kotalkarjev.

V POČASTITEV OBČINSKEGA PRAZNIKA JE V OKVIRU III. DELAVSKIH SPORTNIH IGER NOGOMETNA EKIPA »GALANTERJE« IZ SOSTANJA OSVOJILA DRUGO MESTO, POTEK KO JE V FINALNI TEKMI PODLEGLA EKIPU »VEGRADA« IZ VELENJA.

STRELCI SO TEKMOVALI

Na strelišču v Lajšah pri Šoštanju so pred dnevi priredili občinsko prvenstvo za člane v streljanju z malokalibrsko puško in malokalibrsko pištolo.

Nastopilo je preko 20 tekmovalcev iz petih strelskih družen. Tekmovanje je organiziral občinski strelski odbor.

Rezultati:

MK puška:

1. Hubert Višner (Rudar) 237 krogov; 2. Franjo Zučko (Usnjar) 227

krogov; 3. Franc Avberšek (Rudar) 212 krogov; 4. Janko Sme (Rudar) 214 krogov; 5. Ivan Ojsteršek (Elektra) 197 krogov.

MK pištola:

1. Janko Sme (Rudar) 113 krogov; 2. Hubert Višner (Rudar) 108 krogov; 3. Franjo Zučko (Usnjar) 87 krogov; 4. Bogo Gnezda (Mrož) 85 krogov; 5. Franc Tajnik (Ravne) 77 krogov.

MLADI RUDAR glasilo rudarskega šolskega centra

Lani so v rudarskem šolskem centru začeli izdajati svoje glasilo »Mladi rudar«. Izdali so tri številke, letos pa eno.

»Mladi rudar« je zanimivo glasilo, saj je vsebina lista zelo pestra. Tudi grafična oprema, zanjo skrbi Ludvik Uranjek, je dobra.

Kdo bi si mislil, da znajo učenci rudarskega šolskega centra po napornem delu v jami in v delavnicah, sami napisati toliko lepih sestavkov.

Zelja njihovega uredniškega odbora je, da bi Mladega rudarja razširili. Vanj naj bi pisali vsi učenci velenjskih šol. Pametna in koristna pobuda.

Uredništvu in sodelavcem Mladega rudarja želimo pri njihovem delu mnogo uspeha.

Za naše bralce pa smo prepisali dva sestavka iz letošnje prve številke Mladega rudarja. To sta: »Dom mladih rudarjev« in »Naši fantje na odsluženju vojaškega roka nam pišejo.« Menimo, da bomo z obema prepisanima sestavkoma potrdili ugotovitev, da je vsebina Mladega rudarja pestra.

Naši fantje nam pišejo

Gotovo vas bo začudilo, ko boste dobili od mene pismo. Nikdar prej nisem pomislil na vas, tu v armadi pa sem se spomnil, kolikokrat ste me opominjali zaradi nedisciplin.

Ko sem oblekel vojaško obleko v Trebinju, sem se takoj spomnil Velenja, rudarske šole in vas. Sedaj sem šele spoznal, kaj je Velenje in kaj sem v njem videl in se naučil. Tu me okrog in okrog obdajajo visoki in goličavi hribi. Zelo pogrešam gozdove in hladno senco pod njimi. Spominjam se, kolikokrat ste nas opominjali, naj ne teptamo trave v parkih in lomimo dreve...

Vse tisto kar ste nas mogli naučiti, nam je tu v armadi v veliko korist. Mnogokrat smo se jezili, če se je bilo treba učiti in si slabo mislili o vas predavateljih. Sedaj pa nisem

več takega mišljenja in me je sram, ko sem tako mislil.

Šele sedaj sem uvidel, da ste nas še premo strogo držali. Ker nismo poslušali vaših nasvetov, se nam vse nemilo vrača.

Vem, da se tudi sedaj učenci razburjajo za vsako malenkost, vendar bodo videli, kako grobo se jim bo vračalo vse to v življenju. Sedaj se morda tega še ne zavedajo, ampak v armadi bodo prvič vse to videli ter spoznali, da ste imeli le vi vse prav.

Spoštovani tovariši predavatelji! Zahvaljujem se vam za vaš trud in vse kar ste me naučili in, da bi vas bodoče generacije bolj poslušale, ker jim bo to v življenju v veliko korist.

Vas pozdravljajo nekdanji učenci: Ivan, Jože in Stane.

Vsi smo bili na mestu in tako smo uredili zelenice, parke, zgradili igrišča, ter planinske postojanke. Delo je vzgajalo fante v ponosne in trezne občane. Čudili so se nam in tudi priznanje smo dobili od najrazličnejših delegacij doma in po svetu.

Fantje prihajajo od vsepovsod. Kako se vključijo v domski red?

Za nekatere nekaj časa ni lahko. Zlasti za tiste, ki so se doma samostojno klatili okrog. Večina pa se hitro prilagodi. Navadijo se družbe in domski red jim ne dela preglavic.

Domski red?

Fantje imajo v domu samostojne funkcije. Opravljanje, odgovornost na raznih mestih jih navaja na samoupravljanje. Svoje čase so fantje celo obiskovali seje centralnega delavskega sveta in so v obliki referata poročali sošolcem o aktualni problematiki rudnika. Takšne orientacije bi tudi današnjim prav prišle.

Cesa se najraje spominjate?

Na uspehe prvih let plodnega razvoja našega mesta. Se sedaj jih vidimo fante, ko smo skupaj s krampi in lopatami spreminjali podobo okolice. Za opravljenih sto udarniških ur so bile podeljene zlate značke. Fantje z mano vred bi jih radi dosegli, vendar, — sem le nežni spol. Fantje so prišli k meni in moško namignili, češ, vi le počivajte, mi bomo pa vsak naredili eno uro več, pa boste imeli zlate značke. Zal sem moral to velikodušno ponudbo odkloniti in tako danes nimam zlate značke.

In kdaj vam je bilo najtežje?

Ko je prenehal ta polet. Danes se mi zdi, da ni pravih ciljev. Sicer je to naravno: po viharju mora nastopiti zatišje.

Previdno se ozrem... živžav na hodniku... zatišje?

No ja, res pravega zatišja ni. Saj nas čaka odgovorno delo, urediti moramo življenje v internatu, medsebojne odnose pri fantih in vzbuditi čut do družbene lastnine, saj so soudeleženi pri sredstvih za vzdrževanje.

Se obetajo v letošnjem letu kakšne spremembe?

Verjetno fantom letos ne bo treba hoditi v menzo, ampak bodo ob domači hrani ki jo bodo skuhale gospodinje iz šolske stolpnice.

In skrivnost uspeha?

Mladino je treba imeti rad. Naj gre za mladino iz prejšnjih časov ali za sedanjo. Treba jo je vzgajati, to je dolžnost nas odraslih. Če nisi s srečjem pri mladini, delo nima uspeha.

V tem je vsa skrivnost...

Skozi priprta vrata je pogledala kuštrava glava: »Tovarišica...« »Ze grem... dolžnost ključel!« Razgovor je bil pri kraju.

Za kmetovalce

Zatiranje voluharja

Voluhar je nevaren zajedalec v hmeljiščih in v sadovnjakih, veliko škodo pa dela tudi v vrtovih. Da ga uspešno zatiramo, moramo najprej spoznati, kakšen je in kako živi.

Voluhar spada med glodalce, tja kot miši. Velik je približno tako kot podgana, ima pa krajši rep, manjša ušesa, ki so skrita v kožušček. Kot glodalec ima po dva ostru sekalca v zgornjih in spodnjih čeljustih. Je navadno temno sive barve, včasih pa tudi rjavkast. Vse njegovo življenje se, ravno tako kot pri krti, odvija pod zemljo. Pod zemljo si zgradi cel sistem rogov in je izključno vegetarijanec (se hrani samo z rastlinsko hrano). Razmnožuje se zelo hitro, saj ima na leto 3 do 4 zalege po 6 do 8 mladičev. Najraje se naseli na travniških in sadovnjakih, kjer ga nihče ne moti z obdelavo zemlje. Od tu ima navadno speljane rove na njive, vrtove in hmeljišča, kjer se oskrbuje s hrano.

Voluharjevi hodniki so obsežni in dolgi, tudi preko 30 metrov. Kadar si kopje rove ne vrže vse zemlje ven, temveč jo zatrpa v stare krtove rove, kar je vzrok, da so krtove krtine večje kot voluharjeve. Voluharjev sistem rogov je iz enega ali dveh glavnih hodnikov in iz večjega števila stranskih prehranjevalnikov — skladiščnih rogov. Voluharjevi rovi so do 8 cm visoki ter do 6 cm široki; krtovi pa so ponavadi ožji. Večino voluharjevih rogov je 10 do 30 cm pod površino, včasih pa so globoki tudi do 1,5 metra, da mu služijo za varno zaklonišče. Le pozimi, ko je zemlja pokrita s snežno odejo, so rovi tik pod površino zemlje. V središču rova se nahaja do 15 cm širok prostor — gnezdo, ki je postelano s suho travo ali slamom. V sadovnjakih leži gnezdo ponavadi pod koreninami drevoja, v hmeljiščih pa pod sadeži. Gnezdo je v globini 20 do 30 cm, včasih pa tudi globlje. V bližini gnezda si voluhar napravi shrambo, ki se končuje v slepi rovi. V teh skladiščih se najdejo korenine regrata, pese, korenja in drugo. Takšnih skladišč ima voluhar navadno več.

Škoda, ki jo napravi voluhar v večletnih nasadih in vrtovih je lahko velika, medtem, ko na njivah in travniških ni občutnejša. Pri sadnem drevju je škoda največja, ker se drevo posuši takrat, ko začne roditi. Škodo dela zlasti pri jablanah tako, da obzre glavno in stransko korenino. Drevo začne hirati in se končno posuši. Zgodí se tudi, da uniči drevesa, ki so že v polni rodnosti. Če računamo, ne samo vrednost drevesa kot takega, temveč tudi ves pridelek, ki bi ga rodno drevo že dalo, je škoda zelo velika in se na vsak način splača boriti proti njemu.

Tudi v hmeljiščih je lahko zelo nevaren, posebno še zgodaj spomladi, ko mu že zmanjkuje zimске zaloge, korenine hmeljskih sadik pa so še sočne. Neredko se zgodí, da uniči po več deset sadik v eni vrsti, posebno na malo težji zemlji. Voluhar se raje zadržuje v malo težji zemlji zato, ker se rovi, ki jih dela, ne zasipajo, medtem ko se na bolj peščeni zemlji radi zasipajo. Hmelj uničuje lahko tudi poleti, kadar si dela rove, in ga pregrizne.

Ko smo malo bolj spoznali biologijo voluharja, je prav, da se seznanimo z načini zatiranja. Najprej moramo ločiti po krtinah (nasuti zemlji), če je v zemlji voluhar ali krt. Če bi uničevali krti bi napravili še večjo škodo, kajti krt je mesojedec in v glavnem uničuje ogrce, ličinke, stonoge in druge škodljivce.

Voluharja uničujemo na več načinov, ima pa tudi nekaj naravnih sovražnikov. Uničujeta ga v glavnem podlasica in dnevna ujeđa. Zato v krajih, kjer je mitogo voluharjev ne kaže preganjati podlasice, temveč ji omogočamo, da se nahaja v bližini ogroženih zemljišč s tem, da napravimo kupe kamenja v katerih si napravi gnezdo.

Kmetovalec sam pa lahko uničuje voluharja bodisi na mehaničen ali kemičen način. Uspešni pri zatiranju pa bomo le v primeru, če najdemo »žive« rove v katerih voluhar živi. Večji uspeh pri zatiranju bomo dosegli le, če bomo uničevali voluharja na večjih kompleksih. V primeru, da najdemo rove, lahko na

lahak način ugotovimo, če je rov živ. To ugotovimo tako, da najden rov odpremo in lepo počistimo okoli njega. Če je v rovu voluhar, bo gotovo prišel rov zadelat, ker ga moti preprih. Če čakamo, da pride zadelat rov (v jutranjih urah pride kmalu), ga lahko ustrelimo ali pa uničimo z motiko. Bolj zanesljiv način pa je ta, da nastavljammo past. Pasti so narajene v obliki vzmeti, ki zgrabi voluharja, ko podre predmet, ki drži vzmet vsak-sebi.

Zelo zanesljiv način zatiranja voluharja je tudi z nastavljanjem vab, ki jih damo v rov. Take vabe se kupijo že pripravljene v trgovini ali pa jih napravimo sami s strupom — cinkovim fosfidom.

Voluharja preganjamo tudi z zaplinjevanjem rogov z ogljikovim monoksidom. To napravimo tako, da v rove napeljemo izpušne pline bencinskega motorja (mopeda). Ti plini vsebujejo ogljikov monoksid, ki je v določeni koncentraciji smrtonosen za voluharja. Izpušni plini vsebujejo več monoksida, če teče motor počasi (stand gas). Zelo uspešen način zatiranja voluharja je s fosfoxin tabletami. Pri polaganju teh tablet moramo biti zelo previdni, ker so močno strupene. Najbolje je, da se odločimo, da zastrupimo naenkrat večji kompleks, tako da uporabimo celotno dozo. V vsak živ rov damo 1 do 3 tablete in nato rov takoj zadelamo, ker se sprošča zelo nevaren plin.

V novejšem času se uporablja za zatiranje voluharja kemično sredstvo endrin. Pri tem odpade iskanje rogov, kajti celotno površino poškopimo z endrinom. Za 1 ha porabimo 2 litra endrina, damo pa ga v taki koncentraciji, ki odgovarja škropilnici (velikost soda) in da lahko poškopimo celotno površino. Čimveč vode uporabimo, tembolj enakomerno bo sredstvo razporejeno po površini. Pri škropljenju moramo biti zelo previdni, ker je endrin strupen. Škropilec mora paziti, da se ne polije, prav tako pa na škropljeno površino ne smejo priti živali. Trave s poškopljenih zemljišč ne smemo rabiti najmanj šest tednov. Hmeljišč z endrinom ne škropimo, pač pa le zare in travnati svet okoli hmeljišč.

PIONIRJI NAM PIŠEJO

TABOR »SUTJESKA« NA OTOKU KRKU

Zaradi uspešnega dela naše šole in pionirskega odreda v lanskem šolskem letu, so nas nagradili s tem, da je deset pionirjev iz šole Miha Pintar-Toledo lahko taborilo na otoku Krku. V taboru nismo bili samo Slovenci, ampak pionirji iz vseh šestih socialističnih republik. Vseh skupaj nas je bilo okoli štirideset.

Komaj smo čakali dneva, ko smo se z večernim vlakom odpeljali proti Celju. Na Reko smo prispeli ob 6. uri zjutraj. Takoj smo se spoznali z ostalimi pionirji. Vsi so bili veseli, le mi ne, ker je morala naša tovarišica Sonja odpotovati nazaj v Velenje.

Kmalu smo se potolažili in stopili na ladjo. Imeli pa smo smolo, ker se je ladja pokvarila. Zato smo morali na ladji čakati do večera. Bilo nas je že kar malo strah, ker so se nad Reko kopičili temni oblaki. Nazadnje smo le odpulili iz pristanišča proti otoku Krku, v Baško. Ko smo bili že blizu Crkvenice, nas je zajela noč in veter je bil vedno močnejši. Vsi smo vedeli, da nas čaka huda burja. Zavili smo se v brisače, ker je voda že začela pljuškati na krov. Nekateri so dobili morskoro bolezen in so bruhal. Bili smo že čisto ubupani, ker smo mislili, da ne bomo nikoli prispeli v Baško. Toda nekaj po 23. uri se je ladja le ustavila in vsi smo odhiteli po pomolu do zbornega mesta.

Še isti večer so nas razdelili po sobah. V vsaki sobi je bilo nekaj Slovencev, Hrvatov in ostalih. Po večerji smo vsi trudni od naporene vožnje in prestane burje sladko zasпали.

Prebudilo nas je vetrovno jutro. Vendar je bilo nebo jasno in učitelji so rekli, da bo lepo vreme. Po zajtrku so nas razdelili po desetinah; v vsaki desetini pa smo imeli deseterja. Ta nas je seznanjal z delom v prihodnjih dneh. Desetino pa je vodila tovarišica oziroma tovariš.

Nekaj dni je bilo nekoliko dolg čas, ker še nismo poznali ostalih pionirjev. Počasi pa smo se privadili in postali kar dobri prijatelji. Vsak dan smo se kopal. Bili smo razdeljeni v skupine. Neplavalci so se imenovali »Lotosi«, potem pa so bile še »Zabe«, nato »Ribe« in najboljši so bili »Delfini«. Vsako skupino je vodil plavalni učitelj iz Zagreba. Kadar je bilo vreme slabše, smo se igrali z žogo.

Izvolili smo tudi načelnika naše bratskega tabora »Sutjeska«. Vsako jutro po telovadbi smo imeli zbor. Deseterji so morali načelniku raportirati. Potem pa smo peli himno, pionirji desetine, ki je bila prejšnji dan dežurna in je bil pohvaljen, pa je imel čast, da dviga in spušča našo zastavo.

Popoldne smo imeli dve uri odmora. Morali smo biti v sobah. Ni nam pa bilo treba spat. Ko smo

dobili malico, smo odšli na plažo. Po večerji smo lahko šli v mesto, ali pa nam je orkester iz Bosne igral, mi pa smo peli in plesali.

Hodili smo tudi na krajše in daljše izlete. Ogedali smo si nekaj starih spomenikov v Baški. Z ladjo smo odpulili v Senj in na otok Rab. V Senju smo si ogledali grad, ki je zelo zanimiv in lepo ohranjen. V mestu pa nam je neki tovariš pokazal hiše v katerih so stanovali Uskoki. Zelo nas je zanimalo, a dan je hitro minil, in morali smo na ladjo, da smo se odpeljali nazaj v Baško.

Na Rabu smo videli koncentracijsko taborišče, kjer je bilo ubitih tudi mnogo Slovencev. Ogedali smo si še ostale kulturne zanimivosti, nato pa smo se polni lepih vtisov vrnili v Baško. Bilo mi je zelo všeč, ker še nikoli prej nisem bila na Rabu.

Nekega dne so nas prišli obiskat novinarji z Zagreba. Spraševali so nas o življenju v taboru, o naših novih prijateljih in igrah. Vse to pa so snemali na magnetofonski trak in so že dvakrat predvajali po radiu. Z nami so bili zelo zadovoljni.

Ribiči iz Baške so nam omogočili, da smo odpulili na nočni ribolov. Vendar nas je polovica morala ostati doma. Drugi dan so nam pripovedovali, da je bilo na ribolovu zelo lepo in da so ulovili precej rib. Vsi smo bili zadovoljni, oni, ki smo ostali doma in oni, ki so bili na ribolovu.

Desetina IGD RLV, ki je na olimpijadi v Karlovcu dobila srebrno medaljo. Podrobnosti o tem dogodku lahko preberete na 1. strani.

Ali že veste?

— da so v samopostrežni trgovini »Meso-delikatasa« nabavili dva pulta z računskima strojema, da bi se izognili »repome« ob konicah, vendar pa obračunavajo le za enim pultom, medtem ko je drugi, kot izgleda, več ali manj zapostavljen. Ob takem številu nameščenec bi bilo bolje, pravijo nekateri občani, če bi oba računski stroja bila vedno zasedena, da bo res prava in hitra samopostrežba.

— da mnogi naši občani pozabljajo, da je za lepoto in snago velenjskega mesta bilo vloženo veliko truda, vendar opazamo na cestah, pločnikih in zelenicah vedno več raznih smeti, papirja in podobnih odpadkov. Le kje so tisti presneti koši za smeti in kje je naša kulturna raven, da jih ne najdemo ob belem dnevu.

Vsak dan smo doživeli kaj novega, tako da smo bili kar slabe volje, ko je napolnil zadnji dan in smo morali zapustiti Baško. Kar prehitro je preteklo 21 dni in s tem konec našega taborjenja.

Nikoli ne bom pozabila dragih prijateljev in prijateljic, s katerimi smo se zelo dobro razumeli, čeprav smo bili iz vseh republik. Z nekaterimi si že dopisujem. Vedno jih bom ohranila v lepem spominu, čeprav jih mogoče ne bom nikoli več videla.

Nuša Hrovat,
Jenkova 6/13,
Velenje

Nevarnosti požara, ki pretijo v gospodinjstvu

POMANJKLJIVA ELEKTRICNA INSTALACIJA. Električna inštalacija mora biti izvedena pravilno in predpisno. Izvede jo naj vedno za to usposobljeni električar.

PREMOŠCENE ELEKTRICNE VAROVALKE. Pregorele električne varovalke se ne smejo v nobenem primeru premostiti, za menjati jih je treba z originalnimi varovalkami.

CISCENJE Z BENCINOM. Ne čistite tkanin in drugih predmetov z bencinom, ker so za to druga negorljiva čistilna sredstva.

VZIGALICE. Vzigalice naj bodo vedno na takem mestu, da ne morejo priti do njih otroci.

LICALNIKI IN KUHALNIKI. V času uporabe licalnika ali kuhalnika, pazite, da je ta postavljen na negorljivo podlago. Ko se oddaljite, ga izklopite.

PLINSKI STEDILNIKI. Pred uporabo se prepričajte, če ni bil že prej odprt ventil za plin (eksplozija). Po uporabi obvezno zaprite ventil plina. Redno kontrolirajte urejenost plinske napeljave.

DIMNIKI. Dimniki morajo biti pravilno ometeni in pobeljeni. Posebno pozornost posvečajte dimniškim vratcem na podstrešju in v kleti (ne smejo biti pregorela in odstranjena mora biti gorljiva snov).

NAVLAKA NA PODSTRESJU. Podstrešja naj bodo očiščena gorljive in druge navlake — posebno pri dimnikih.

OTROSKA IGRA. Otroci se večkrat igrajo z vžigalicami in eksplozivnimi sredstvi. Zato pazite, da ne pride do nesreče in jim takšno igro prepričajte.

KOMUNALNO OBRATNEGA CENTRA

v centru teletaja
pri Rudarskem domu
v Sostanju

Velenje